

1. Voorwoord

Het boek Hebreëen lijkt meer op een bundel toespraken of bijbelstudie, dan op een brief, omdat aan het begin geen afzender en ook geen geadresseerde staat. Deze toespraken eindigen dan ook in hoofdstuk 13:21 met: Amen.

We weten niet wie dit boek geschreven heeft. De auteur heeft zichzelf onbekend weten te houden; hij spreekt slechts één keer over zichzelf (zie 13:22) waar staat: "Ik vermaan u, broeders, houdt mij dit woord van vermaning ten goede, want ik schrijf u maar kort." Het bijgevoegde schrijven (vers 22 t/m 25) aan de bundel toespraken is inderdaad maar kort.

Van waar het woord Hebreëen? In geen enkel geschrift van het Nieuwe Testament worden zoveel aanhalingen uit het oude testament gevonden als in de Hebreëen brief.

Daaruit wordt geconcludeerd dat deze bijbelstudie gericht is aan christenjoden; afstammelingen van Abraham, die in Genesis 14:13 de "Hebreëer Abraham" genoemd wordt. Ook Jozef wordt een "Hebreeuwse slaaf" genoemd en in Genesis 10:21 wordt Sem als stamvader genoemd van alle zonen van Eber; deze Eber wordt ook wel Heber genoemd.

De nakomelingen van Heber zijn de Hebreëen; Sem – de oudste zoon van Noach - is dus ook de stamvader van de Hebreëer Abraham.

Ook weten we met zekerheid te zeggen dat de brief iets met Italië te maken heeft want in 13:24 staat: "Groet al uw voorgangers en al de heiligen. De broeders uit Italië laten u groeten."

In 13:22 noemt de schrijver deze bijbelstudie "een woord der vermaning" omdat de lezers belemmerd worden in hun geestelijke groei. Twee keer komt het woord "traag" voor en ze zijn niet trouw in het bijwonen van samenkomsten én ze zijn niet op de goede koers.

Eerst iets over hun traagheid: in 5:11 staat: "Hierover hebben wij veel te zeggen, maar het is moeilijk uit te leggen, omdat gij traag zijt geworden in het horen."

Dat is voor ons ook belangrijk. Laat er honger zijn om meer te horen en meer te begrijpen van Gods woord.

En ook in 6:12 " ... opdat gij niet traag wordt, maar navolgers moogt zijn van hen, die door geloof en geduld de beloften beërven."

Ook worden ze in 10:25 vermaant om de eigen bijeenkomst niet te verzuimen: "Wij moeten onze eigen bijeenkomst niet verzuimen, zoals sommigen dat gewoon zijn, maar elkander aansporen, en dat des te meer, naarmate gij de dag ziet naderen."

Er kan een reden zijn voor verzuim maar dat moet geen "gewoonte" worden en de samenkomst wordt hier gezien als een plaats om elkander aan te sporen en dat des te meer naarmate de dag van Jezus wederkomst naderbij komt.

Bijbels gezien is dus een samenkomst een plaats om elkander aan te sporen. Dan zou daar dus ook gelegenheid voor moeten zijn.

Ook verkeerden zij in gevaar om niet op de goede koers te zijn zoals in 13:9a staat: "Laat u niet medeslepen door allerlei vreemde leringen." Daar moeten wij dus ook in onze tijd voor op de hoede zijn, dat wij ons wachten voor "vreemde leringen".

Hebreeën 1

1 Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had in de profeten, heeft Hij nu in het laatst der dagen tot ons gesproken in de Zoon.

God sprak vele malen en op vele wijzen, namelijk in dromen tot Abraham, Jacob en Jozef en in visioenen tot Daniël en de profeten. Maar nu – in het laatst der dagen – heeft Hij tot ons gesproken in de Zoon.

Het sleutelwoord uit deze tekst is "gesproken". God heeft gesproken; Hij heeft Zichzelf geopenbaard en nu – in het laatst der dagen – heeft Hij Zich geopenbaard – tot ons gesproken – in de Zoon.

2 Die Hij gesteld heeft tot erfgenaam van alle dingen, door wie Hij ook de wereld geschapen heeft.

De eerste uitspraak betreft zijn bestemming, namelijk erfgenaam van alle dingen en de tweede uitspraak betreft zijn betrokkenheid bij de schepping.

Als de bijbel begint met Genesis 1:1 met de woorden: "In de beginne ..." was Jezus - voor zijn vleeswording door Johannes het Woord genoemd - mede scheppend bezig. We lezen dat in Johannes 1:1/3 waar staat:

"In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God. Alle dingen zijn door het Woord geworden en zonder dit is geen ding geworden, dat geworden is."

Hier staat dus dat het Woord bij God was en dat het Woord God was. En er staat ook dat alle dingen door het Woord geworden zijn.

Dat lezen we ook in Col. 1:16 waar staat:

"Want in Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen."

Hij, Jezus, is dus de Schepper van de zichtbare en de onzichtbare wereld. In de onzichtbare wereld: tronen en heerschappijen: hemelse vorsten en aartsengelen en ook is door Hem de zichtbare wereld geschapen.

Hb. 1:3 Deze, de afstraling zijner heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen, die alle dingen draagt door het woord zijner kracht, heeft, na de reiniging der zonden tot stand gebracht te hebben, Zich gezet aan de rechterhand van de majesteit in den hoge.

Jezus is de afstraling van de heerlijkheid Gods en de afdruk van zijn wezen. Ook in Zijn vernedering kon Hij zeggen: "Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien." (Joh. 14:9)

Verder staat nog in vers 3:

- Hij draagt alle dingen door het woord zijner kracht.

- Hij heeft de reiniging der zonden tot stand gebracht.
- En Hij heeft zich gezet aan de rechterhand van de majesteit in de hoge.

Een prachtig en waar woord. Er is een Majesteit in de hoge, namelijk God de Vader en daar zit zijn Zoon Jezus naast.

4 Zoveel machtiger geworden dan de engelen, als Hij uitnemender naam boven hen als erfdeel ontvangen heeft.

Er staat over Jezus in 1 Petrus 3:22

"Jezus Christus, die aan de rechterhand Gods is, naar de hemel gegaan, terwijl engelen en machten en krachten Hem onderworpen zijn."

Zijn uitnemender naam dan de engelen is de naam: Zoon van God. En Hem is – zoals in Filip. 2:9 staat – de naam boven alle naam geschonken zoals in Filip. 2:11 staat dat alle tong zou belijden: Jezus Christus is Here.

Hier is het woord "Kurios" gebruikt, het woord dat in het Griekse O.T. gebruikt wordt om de Naam van de Heere, de enige God van Israël weer te geven. Die naam is de naam boven alle namen en die naam is Jezus gegeven. Zijn naam is tevens: Zoon van God.

Opmerkelijk is dat wij "geadopteerde" zonen Gods zijn, zoals in Gal. 3:26/27 staat: "Want gij zijt allen zonen van God, door het geloof, in Christus Jezus. Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed."

We gaan verder met Hb. 1:5 *Immers, tot wie der engelen heeft Hij ooit gezegd: Mijn Zoon zijt gij; Ik heb U heden verwekt? En wederom: Ik zal Hem tot Vader zijn, en Hij zal Mij tot Zoon zijn.*

Immers ... wil zeggen: nu komt het Schriftbewijs. Psalm 2:7 "Ik wil gewagen van het besluit des Heren: Hij sprak tot mij: Mijn zoon zijt gij, Ik heb u heden verwekt."

En in 2 Samuël 7:14 "Ik zal Hem tot een Vader zijn, en Hij zal Mij tot een Zoon zijn." Nooit heeft de Vader tot een engel, een geschapen hemelwezen, gezegd: Mijn Zoon zijt Gij. Ik heb U heden verwekt."

6 En wanneer Hij wederom de eerstgeborene in de wereld brengt, spreekt Hij: En Hem moeten alle engelen Gods huldigen.

Hier wordt Jezus "de eerstgeborene" genoemd. Voor zijn kruisdood wordt Hij de "eniggeboren Zoon" genoemd maar na Zijn opstanding "de eerstgeborene" en dat wil zeggen dat er nog meer zonen uit God geboren zijn zoals in Romeinen 8:29 staat:

"Want die Hij tevoren gekend heeft, heeft Hij ook tevoren bestemd tot gelijkvormigheid aan het beeld zijns Zoons, opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broederen."

In Hb. 12:23 wordt gesproken over ".. een feestelijke en plechtige vergadering van eerstgeborenen, die ingeschreven zijn in de hemelen."

Hb. 1:6b *En Hem moeten alle engelen Gods huldigen.*

Wij weten dat bij Jezus' geboorte er een hemelse legermacht was die God als Vader en Zoon huldigden.

7 En van de engelen zegt Hij: Die zijn engelen maakt tot winden en zijn dienaars tot een vuurvlam.

De schrijver van de Hebreeën haalt hier Psalm 104:4 aan waar staat: "Hij maakt de winden tot zijn boden, laaiend vuur tot zijn dienaren."

8 Maar van de Zoon: Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid en de scepter der rechtmatigheid is de scepter van zijn koningschap. In dit vers wordt de Zoon als God aangesproken.

9 Gerechtigheid hebt Gij liefgehad en ongerechtigheid hebt Gij gehaat; daarom heeft U, o God, uw God met vreugdeolie gezalfd boven uw deelgenoten.

Hier zien wij ook het wezen van de Zoon: Hij heeft gerechtigheid lief en haat ongerechtigheid. Het gevolg is (ook voor wie Hem volgen, zijn discipelen): zalving met vreugdeolie.

En dan wordt in vers 10 weer gesproken over de Zoon: *En: Gij, Here, hebt in den beginne de aarde gegrondvest, en de hemelen zijn het werk uwer handen;*

11 Die zullen vergaan, maar Gij blijft; en zij zullen alle als een kleed verslijten, 12 En als een mantel zult Gij ze oprollen, als een kleed zullen zij ook verwisseld worden; maar Gij zijt dezelfde en uw jaren zullen niet ophouden.

Wat in Psalm 102:26-28 van God wordt gezegd, wordt hier toegepast op de Zoon. Hij is de Schepper van hemel en aarde. Hij (de Zoon) heeft in den beginne de aarde gegrondvest en de hemelen zijn het werk van zijn handen!

13 En tot wie der engelen heeft Hij ooit gezegd: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gemaakt heb tot een voetbank voor uw voeten?

Dit vers staat in Psalm 110:1 en verzen uit deze Psalm worden zelfs in acht hoofdstukken van Hebrreeën aangehaald.

Jezus is dus geen engel maar de eeuwige Zoon van God, zonder begin van dagen en einde des levens. (Hb. 7:3).

14 Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven?

De Joden in het O.T. hadden een groot geloof in de bescherming door engelen. En zij, die het heil beërven, mogen ook deze bescherming ervaren. Engelen zijn allen dienende geesten.

Een engel bevrijdde Petrus Hand. 5:19 en sprak tot Philippus en Paulus (Hand. 10:3 en Hand. 27:23). Kinderen hebben bewaar-engelen (Mt. 18:10) en er is blijdschap bij de engelen Gods over één zondaar, die zich bekeert (Luc. 15:10).

Hebreeën 2

1 Daarom moeten wij te meer aandacht schenken aan hetgeen wij gehoord hebben, opdat wij niet afdrijven.

Omdat wij het heil zullen beërven, zoals in 1:14 staat, en zelfs engelen worden uitgezonden ten dienste van ons, daarom zullen wij temeer aandacht schenken aan het evangelie, want schenken wij onze aandacht daar niet aan, dan kunnen we afdrijven.

Afdrijven is een sloopsterm en onze levensboot kan uit de juiste koers raken als ons kompas Gods woord niet meer is of als wij daar niet voldoende aandacht aan geven.

2 Want indien het woord, door bemiddeling van engelen gesproken, van kracht is gebleken.

Mozes zegt in Deut. 33:2 dat de Heere is gekomen van de Sinaï uit het midden van heilige tienduizenden. Zo heeft Mozes dat gezien en ervaren dat tienduizenden heilige engelen aanwezig waren bij de wetgeving op de Sinaï.

en elke overtreding en ongehoorzaamheid rechtmatige vergelding heeft ontvangen.

Het woord Gods, gesproken op de Sinaï, bleek van kracht te zijn. Deze woorden willen de lezers afbrengen van de gedachte dat nu - onder de genade - het niet zo erg zou zijn om bewust te zondigen.

Jezus kwam niet alleen met de genade, maar Hij kwam ook met de waarheid. Genade betekent dat al mijn zonden worden vergeven, als ik ze belijd (1 Joh. 1:9) maar tevens geldt de heerlijke waarheid uit Rom. 6:14 waar staat: "Immers, de zonde zal over u geen heerschappij voeren, want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade." Onder de genade zijn betekent dus dat de zonde over ons geen heerschappij zal voeren. Genade is dus geen vrijbrief tot zondigen.

3 Hoe zullen wij dan ontkomen, indien wij geen ernst maken met zulk een heil, dat allereerst verkondigd is door de Here, en door hen, die het gehoord hebben, op betrouwbare wijze ons is overgeleverd.

Zulk een heil! Wat is dan dit grote heil? Dat heil is allereerst verkondigd door de Here. Lezen we Matt. 5 dan noemt Hij daarin, dat de zachtmoedigen, barmhartigen, reinen van hart en de vredestichters zalig zijn.

En Hij wijst ons de weg naar een volmaakte reactie: als iemand ons voor één mijl wil pressen, er twee te gaan en als iemand ons een slag op de rechterwang geeft, hem ook de andere toe te keren (Mt. 5:39/41).

Zulk een heil: Ook Petrus schrijft daarover in 2 Petrus 1:4 waar staat: Door deze zijn wij met kostbare en zeer grote beloften¹ begiftigd, opdat gij daardoor deel zoudt hebben aan de goddelijke natuur, ontkomen aan het verderf², dat door de begeerte in de wereld heerst.

Dat is door de genade Gods meer dan alleen behouden worden. Wij kunnen deel krijgen aan Gods natuur, aan zijn deugden. En dat, nadat wij ontkomen zijn aan het verderf, dat door de begeerte in de wereld heerst.

Dat is de reden om ernst te maken met zulk een heil, zoals Petrus het in vers 5 schrijft: "Maar schraagt om deze reden met betoon van alle ijver door uw geloof de deugd."

Hb. 2:4 Terwijl ook God getuigenis daaraan geeft door tekenen en wonderen en velerlei krachten en door de Heilige Geest toe te delen naar zijn wil.

Er staat niet dat God getuigenis daaraan gaf maar dat God getuigenis daaraan geeft, dus ook nu, met tekenen en wonderen en velerlei krachten. Ook nu wil Hij de heilige Geest toedelen naar zijn wil en ons genadegaven schenken (Rom. 12:6/8).

5 Want niet aan engelen heeft Hij de toekomstige wereld, waarvan wij spreken, onderworpen.

¹ 1 Tim.4:8 – 2 Cor. 1:20 – 2 Cor.6:18 en 7:1 – Hb. 4:1

² 2 Tim.2:14 – Phil. 3:19 – Gal. 6:8

De toekomstige wereld die wij verwachten: nieuwe hemelen en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont (2 Petrus. 3:13). De schrijver van de Hebreeënbrief wil ons duidelijk maken dat de mens niet door engelen, maar slechts door een Mens van vlees en bloed gelijk wij (Hb.2:14 en Rom. 1:3) gered kon worden.

6 Maar, iemand heeft ergens betuigd, zeggende: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, of des mensen zoon, dat Gij naar hem omziet? (Psalm 8:5/7).

7 Gij hebt hem voor een korte tijd beneden de engelen gesteld, met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond, 8a alle dingen hebt Gij onder zijn voeten onderworpen.

Hier gaat het over Jezus. Zijn naam wordt voor het eerst in Hebreeën genoemd in vers 9. Geen van Gods trouwe engelen is ooit van God verlaten geweest, maar Jezus wel voor korte tijd toen Hij – zoals ook vers 9 zegt – door de genade Gods voor een ieder de dood gesmaakt heeft. De dood is scheiding van God en voor korte tijd is Jezus door God verlaten geweest omdat Hij voor ons een vloek werd. Toen riep Hij uit: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten."

8b Want bij dit: alle dingen hem onderworpen, heeft Hij niets uitgezonderd, dat hem niet onderworpen zou zijn.

Immers Jezus sprak voor zijn hemelvaart: "Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde." (Mt. 28:18) *Doch thans zien wij nog niet, dat hem alle dingen onderworpen zijn.* Nee, dat zien wij nu nog niet maar wij zien Hem wel met heerlijkheid en eer gekroond, zoals in vers 9 staat.

9 Maar wij zien Jezus, die voor een korte tijd beneden de engelen gesteld was vanwege het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods voor een ieder de dood zou smaken, met heerlijkheid en eer gekroond.

Een christen hoeft de dood – scheiding van God – niet te smaken. "Het leven is mij Christus, en het sterven gewin" schrijft Paulus in Filip. 1:21

10 Want het voegde Hem, om wie en door wie alle dingen bestaan, dat Hij, om vele zonen tot heerlijkheid te brengen, de Leidsman hunner behoudenis door lijden heen zou volmaken.

Hier zien wij weer de rijkdom van "zulk een heil". Hij wil vele zonen tot heerlijkheid brengen. Daartoe zijn wij ook geroepen (2 Tess. 2:14).

11 Want Hij, die heiligt, en zij, die geheiligd worden, zijn allen uit een; daarom schaamt Hij Zich niet hen broeders te noemen.

Nee, daar schaamt Jezus Zich niet voor. Toen Hij opgestaan was, zei Hij tegen Maria van Magdala: "Gaat heen en bericht mijn broeders, dat zij naar Galilea gaan, en daar zullen zij Mij zien." (Mt. 28:10). Nadat David - door de Geest gedreven - wel heel bijzonder in Psalm 22:1-22 over het lijden van de Messias profeteert, klinkt de opstandings overwinning van de Messias in vers 23 door, en die woorden staan vermeld in Hb. 2:12

12 En Hij zegt: Uw naam zal ik aan mijn broeders verkondigen, in het midden der gemeente zal ik U lofzingen.

Het volgende vers (13) wordt genoemd in Jesaja 8:17 en 18. De woorden: "Ik zal op Hem vertrouwen" wijzen er op, dat Jezus als zoon des mensen, ook "wandelde in geloof en niet in aanschouwen" (2 Cor. 5:7).

13 En wederom: Ik zal op Hem vertrouwen, en wederom: Zie hier ik en de kinderen, die God mij gegeven heeft.

Hier presenteert Jezus Zich met de kinderen, die God Hem gegeven heeft en door Hem bevrijd zijn. Wij, mensenkinderen, hebben deel aan het vlees en bloed van Adam na de zondeval. Een vlees, waarvan Paulus zegt in Romeinen 7:18 "Want ik weet, dat in mij - dat wil zeggen in mijn vlees - geen goed woont." In dat vlees kwam Jezus.

Immers, zoals Rom. 1:3 zegt, is Hij gesproten uit het geslacht van David naar het vlees maar naar de geest der heiligheid - door zijn opstanding uit de doden – heeft Hij verklaart Gods Zoon te zijn in kracht (4).

In Hb. 2:14 wordt het grote geheimenis der godsvrucht geopenbaard, namelijk Christus geopenbaard in het vlees (1 Tim. 3:16).

Hij kwam in een vlees – zoals Romeinen 8:3 zegt – aan dat der zonde gelijk, en wel om de zonde. Hij baande als Voorloper door het voorhangsel, dat is zijn vlees – een nieuwe en levende weg (Hb. 10:19/20) en die gebaande weg mogen wij nu gaan.

14 Daar nu de kinderen aan bloed en vlees deel hebben, heeft ook Hij op gelijke wijze daaraan deel gekregen, opdat Hij door zijn dood hem, die de macht over de dood had, de duivel, zou onttronen.

Alleen door op gelijke wijze deel te krijgen aan bloed en vlees als de kinderen, kon Hij – door zijn dood – hem die de macht over de dood had, de duivel, onttronen. Hier is de duivel in de val gelopen. Immers, de ziel die zondigt, die zal sterven, maar Jezus heeft nooit gezondigd.

Maar Hij is wel - in alle dingen op gelijke wijze als wij (Jac. 1:14) verzocht geweest, maar de begeerte werd nooit bij Hem bevrucht en daardoor heeft Hij nooit gezondigd. Omdat Hij toch ter dood werd gebracht, werd de duivel, die de macht over de dood had, onttroont.

Van deze wijsheid Gods heeft geen van de beheersers dezer eeuw geweten, want indien zij van haar geweten hadden, zouden zij de Here der heerlijkheid niet gekruisigd hebben (1 Cor. 2:8).

15 En allen zou bevrijden, die gedurende hun ganse leven door angst voor de dood tot slavernij gedoemd waren.

Jezus heeft als gevolg hiervan, de zijnen bevrijdt van angst en slavernij! Geen angst voor de dood en geen slavernij meer. Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrijgemaakt (Gal. 5:1).

Wetende – schrijft Petrus in 1 P. 1:18 – dat gij niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, zijt vrijgekocht van uw ijdele wandel, die u van de vaders overgeleverd is, maar met het kostbare bloed van Christus, als van een onberispelijk en vlekkeloos lam.

16 Want over de engelen ontfermt Hij Zich niet; maar Hij ontfermt Zich over het nageslacht van Abraham. In de Engelse King James vertaling staat zo ongeveer dit: Hij nam geen engelen natuur aan maar die van het

nageslacht van Abraham. En die richting wijst ook het volgende vers, dat begint met: *daarom*.

17a Daarom moest Hij in alle opzichten aan zijn broeders gelijk worden. Ja, in alle opzichten moest Hij aan zijn broeders gelijk worden en zo kon Hij in alle dingen op gelijke wijze als wij verzocht worden, doch zonder te zondigen. (Hb. 4:15).

Zo vaak als wij verzocht worden, zegt immers Jacobus 1:14, worden wij verzocht door de zuiging en verlokking van onze eigen begeerten. En Hij is in alle dingen op gelijke wijze – en niet op een heel andere wijze – als wij verzocht geweest.

17b... opdat Hij een barmhartig en getrouw hogepriester zou worden bij God, om de zonden van het volk te verzoenen.

Jezus weet wat het is, om verzocht te worden. Er is niemand die ons daarin zo goed begrijpt als Hij. De zonde heeft Hij nooit gekend want men kent de zonde pas, als men die doet. Maar Jezus weet wat het is, om verzocht te worden. Hij is onze hemelse hogepriester en advocaat. Hij leeft altijd om voor ons te pleiten. Hij is een barmhartig en getrouw hogepriester.

18 Want doordat Hij zelf in verzoeking en geleden heeft, kan Hij hun, die verzocht worden, te hulp komen.

Jezus kan ons te hulp komen, want Hij leed immers zelf in het vlees. Petrus schreef hierover (1 Petrus 4:1):

"Daar Christus dan naar (andere vertalingen: in) het vlees geleden heeft, moet ook gij u wapenen met dezelfde gedachte, dat, wie naar het vlees geleden heeft, onttrokken is aan de zonde. "

Jezus leed in de verzoeking en indien wij delen in zijn lijden, is dat om ook te delen in zijn verheerlijking (Rom. 8:17b). Ons wordt de genade verleend om te kunnen delen in zijn lijden.

Hebreeën 3

1 Daarom, heilige broeders, deelgenoten der hemelse roeping, richt uw oog op de apostel en hogepriester onzer belijdenis, Jezus.

Waarom begint dit vers met: *Daarom*? Omdat – zoals in vers 17 van het vorige hoofdstuk genoemd werd - Hij in alle opzichten aan zijn broeders gelijk is geworden, en zó een barmhartig en getrouw Hogepriester kan zijn. Daarom op Hem dus ons oog gericht.

Heilige broeders - deelgenoten der hemelse roeping: wij zijn immers geroepen om in de voetstappen van Jezus te treden, die geen zonde gedaan heeft en in wiens mond geen bedrog is gevonden. Die als Hij gescholden werd, niet terugschold en als Hij leed niet dreigde (1 Petr.2:1/23).

En we zijn immers geroepen tot het verkrijgen van de heerlijkheid van onze Here Jezus Christus, en dat is tot het verkrijgen van zijn deugden, de vrucht van de Geest (2 Thess. 2:14). Dat is een hemelse roeping.

Richt uw oog op de apostel en hogepriester onzer belijdenis, Jezus. Een apostel is een door God gezondene; Hij, Jezus, is de door God gezonden Hogepriester, die altijd leeft om voor ons te pleiten (Hb. 7:25).

2 Die getrouw is jegens Hem, die Hem heeft aangesteld, evenals ook Mozes getrouw was in geheel zijn huis. Het sleutelwoord in dit vers is "trouw". Jezus is trouw in zijn dienst als Hogepriester waarin Hij door zijn Vader is aangesteld.

En Mozes was trouw (Num. 12:7) in heel zijn huis; dat wil zeggen: in dat wat God hem toevertrouwde in mensen, dienst en goederen. In vers 6 wordt duidelijk, wat het huis van Jezus is. Daar staat kort en goed: Zijn huis zijn wij.

3 Want Hij is zoveel groter heerlijkheid dan Mozes waardig gekeurd, als de bouwmeester hoger eer geniet dan het huis.

Het werk van Jezus in zijn trouw en offer was zo veel groter dan Mozes. Daarom is Jezus een zoveel groter heerlijkheid dan Mozes waardig gekeurd. Hij is die heerlijkheid waard.

Bij het woord bouwmeester valt te denken aan Hem, die de tabernakel met wat daarin hoorde en de dienstdoende Levieten aanstelde. Echter, de Bouwmeester geniet hoger eer dan het huis.

4 Want elk huis wordt door iemand gebouwd, maar de bouwmeester van alles is God.

God is de bouwmeester van alles; ook van het nieuwe Jeruzalem: de stad met fundamenten, waarvan God de ontwerper en bouwmeester is (Hb. 11:10).

En wij weten ook, dat, indien de aardse tent, waarin wij wonen, wordt afgebroken, wij een gebouw van God hebben, in de hemelen, niet met handen gemaakt, een eeuwig huis (2 Cor. 5:1). De bouwmeester van dit alles is God!

5 Nu was Mozes wel getrouw in geheel zijn huis als dienaar om te getuigen van hetgeen gesproken zou worden.

Mozes was Gods trouwe dienaar en Hij wees naar de Christus die komen zou. In Deut. 18:15 profeteert Mozes: Een profeet uit uw midden, uit uw broederen, zoals ik ben, zal de Here, uw God, u verwekken; naar Hem zult gij luisteren.

6 Maar Christus als Zoon over zijn huis. Zijn huis zijn wij, indien wij de vrijmoedigheid en de hoop, waarin wij roemen, tot het einde onverwikt vasthouden.

Wij zijn het huis van Christus, dat wil zeggen dat Hij in ons woont. In dit vers staat echter een "indien" en in vers 14 staat het woordje "mits".

In beide verzen wordt genoemd dat wij iets "onverwikt" moeten vasthouden. In dit vers: de vrijmoedigheid én de hoop waarin wij roemen. In Hb. 10:35/36 staat: "Geeft dan uw vrijmoedigheid niet prijs, die een

ruime vergelding heeft te wachten. Want gij hebt volharding nodig, om, de wil van God doende, te verkrijgen hetgeen beloofd is."

Onze hoop waarin wij roemen, ligt binnen het voorhangsel (Hb. 6:18/20). Het voorhangsel is een beeld van het vlees van Jezus, waardoor Hij als Voorloper een weg baande (Hb. 10:19/20).

In de hoop roemen wil zeggen dat we het einde van deze weg, die Jezus gebaad heeft door zijn vlees, zullen bereiken (Hb. 6:18b/19). Laten we dus onze vrijmoedigheid niet prijsgeven en blijven roemen in deze hoop.

7 Daarom, gelijk de Heilige Geest zegt: Heden, indien gij zijn stem hoort.

Daarom: gezien ook het risico, genoemd in vers 6. Gelijk de Heilige Geest zegt: en dan wordt over het ongeloof en de daaruit voortvloeiende ongehoorzaamheid van de Israëlieten gesproken in Psalm 95:7b t/m 11. De Geest is door David aan het woord.

8 Verhardt uw harten niet, zoals bij de verbittering (= vertaling van Meriba) , ten dage van de verzoeking (= vertaling van Massa) in de woestijn,

9 Waar uw vaders Mij verzochten door Mij op de proef te stellen, hoewel zij mijn werken zagen, veertig jaren lang;

10 Daarom heb Ik een afkeer gekregen van dit geslacht en Ik heb gezegd: Altijd dwalen zij met hun hart, en zij hebben mijn wegen niet gekend.

Wat gebeurde er bij Meriba? We gaan naar Numeri 20:2/13 waar staat:

2 Toen de vergadering geen water had, liep zij te hoop tegen Mozes en Aäron. (geen water: dit was een beproeving van hun God).

3 En het volk twistte met Mozes en zeide: Waren wij maar gestorven, toen onze broeders voor het aangezicht des Heren stierven!

4 Waarom hebt gij de gemeente des Heren in deze woestijn gebracht, zodat wij en ons vee daar moeten sterven?

Opm. Het was echter op het bevel des Heren, dat zij in de woestijn Sin waren en van pleisterplaats tot pleisterplaats trokken Ex. 17:1 Maar het volk zag niet de hand des Heren hierin maar de hand van Mozes.

5 Waarom hebt gij ons uit Egypte doen optrekken, om ons in dit barre oord te brengen, waar geen koren, vijgeboom, wijnstok en granaatappel groeien en waar geen water is om te drinken.

Opm. Ook voor ons christenen is het van belang, Gods hand te zien in de dingen die ons overkomen in het leven. Dat bewaart ons voor bitterheid of boosheid.

6 Toen ging Mozes met Aäron van de gemeente weg naar de ingang van de tent der samenkomst en zij wierpen zich neder op hun aangezicht, en de heerlijkheid des Heren verscheen hun.

Opm. Dat was het beste, wat Mozes en Aäron konden doen: naar de Heere toegaan en zijn aangezicht zoeken.

7 Toen sprak de Here tot Mozes: Neem de staf en laat de vergadering samenkomen, gij en uw broeder Aäron; spreek dan in hun tegenwoordigheid tot de rots, dan zal zij haar water geven; gij zult voor hen water uit de rots te voorschijn doen komen en de vergadering en hun vee drenken.

Opm. De Heere zei tot Mozes: spreek tot de rots in hun tegenwoordigheid. De rots is een zinnebeeld van Christus, want 1 Cor. 10:4b zegt, dat de geestelijke Rots Christus was.

9 Toen nam Mozes de staf van voor het aangezicht des Heren, zoals Hij hem geboden had.

10 Toen Mozes en Aäron de gemeente voor de rots hadden doen samenkomen, zeide hij tot hen: Hoort toch, wederspannigen, zullen wij uit deze rots voor u water te voorschijn doen komen?

11 Daarop hief Mozes zijn hand op en sloeg de rots met zijn staf tweemaal, en er kwam veel water uit, zodat de vergadering kon drinken en ook het vee.

Opm. In plaats van tot de rots te spreken, sloeg Mozes de rots. Eerst hadden de Israëlieten aanstoot genomen aan Mozes en Aäron en nu neemt Mozes aanstoot aan het gedrag van het volk. Het volk was ongelovig en boos en toen werd Mozes ongelovig en boos.

12 Maar de Here zeide tot Mozes en Aäron: Aangezien gij op Mij niet vertrouwd hebt en Mij ten aanschouwen van de Israëlieten niet geheiligd hebt, daarom zult gij deze gemeente niet brengen in het land, dat Ik hun geef.

13 Dit is het water van Meriba, waar de Israëlieten met de Here twistten en Hij Zich onder hen de Heilige betoonde.

Hb. 3:11 Zodat Ik gezworen heb in mijn toorn: Nooit zullen zij tot mijn rust ingaan!

Dit ongeloof van de Israëlieten en ook van Mozes en Aäron had zijn consequenties. Zij kwamen niet in het beloofde land, want alleen als de prediking van het woord met geloof gepaard gaat, gaat men tot de rust in. En nu de vermaning aan ons:

12 Ziet toe, broeders, dat bij niemand uwer een boos, ongelovig hart zij, door af te vallen (Staten vertaling: af te wijken) van de levende God.

Een boos ongelovig hart! Ook wij staan in dat gevaar als wij de dingen, die ons overkomen in het leven, niet nemen uit Gods hand en leiding. Hij gaat wegen met ons van verlossing. Wegen waarop wij mogen leren om op Hem te vertrouwen.

Een ongelovig hart leidt tot een boos hart, en een boos hart is een ongelovig hart. Hier is de heilige Geest aan het woord tot ons.

Een aansporing voor ons om in de moeilijkheden van het leven tot de Rots te spreken en dat de Rots tot ons hart kan spreken, zodat ons hart zacht blijft en wij geen aanstoot zullen nemen aan het gedrag van anderen of aan de dingen die ons overkomen in het leven.

13 Maar vermaant elkander dagelijks, zolang men nog van een heden kan spreken, opdat niemand van u zich verharde door de misleiding der zonde.

Vermanen is ook: elkander aansporen. Elkaar dagelijks vermanen zolang er nog een "heden" is, waarin de Geest spreekt (v.7). De zonde is misleidend; het is als met de kaas in de muizenval; de satan spreekt over

de kaas maar niet over de val. En men kan door de misleiding der zonde verhard worden.

14 Want wij hebben deel gekregen aan Christus, mits wij het begin van onze verzekerdheid tot het einde onverwrikt vasthouden (zie toelichting bij vers 6).

15 Als er gezegd wordt: Heden, indien gij zijn stem hoort, verhardt uw harten niet zoals bij de verbittering.

16 Wie waren het dan, die, hoewel zij de stem gehoord hadden, God verbitterden? Waren dat niet allen, die onder Mozes uit Egypte waren uitgegaan?

17 En van wie heeft Hij een afkeer gehad, veertig jaren lang? Was het niet van hen, die gezondigd hadden en wier lijken in de woestijn lagen?

18 Aan wie anders zwoer Hij, dat zij tot zijn rust niet zouden ingaan, dan aan hen, die ongehoorzaam geweest waren?

In de verzen 15 t/m 18 wordt teruggegrepen op Psalm 95:7b t/m 11 met een drietal vragen daarover:

Wie waren het dan, die verbitterd werden hoewel ze Gods stem hoorden? (de Israëlieten en Mozes en Aäron, die door ongeloof aanstoot namen).

Van wie heeft God een afkeer gehad? (van hen die door ongeloof tot zonde kwamen). Wie konden niet tot zijn rust ingaan? (zij, die door ongeloof tot ongehoorzaamheid kwamen, uitgezonderd Jozua en Kaleb).

19 Zo zien wij, dat zij niet konden ingaan wegens hun ongeloof. En daarom voor ons nogmaals de aansporing uit vers 12a: Ziet toe, broeders, dat bij niemand uwer een boos, ongelovig hart zij door af te vallen (wijken) van de levende God.

Hebreeën 4

1 Laten wij daarom op onze hoede zijn, dat niemand van u, terwijl nog een belofte van tot zijn rust in te gaan bestaat, de indruk zou wekken achter te blijven.

Voor ons betekent tot "zijn rust ingaan" dat wij tot rust komen van onze (eigen) werken, zoals in vers 10 staat: Want wie tot zijn rust is ingegaan, is ook zelf tot rust gekomen van zijn werken, evenals God van de zijne.

2 Want ook ons is het evangelie verkondigd evenals hun, maar het woord der prediking was hun niet van nut, omdat het niet met geloof gepaard ging bij hen, die het hoorden.

De blijde boodschap (het evangelie), werd aan het volk verkondigd o.a. door Jozua en Kaleb, toen zij met de andere verspieders terugkeerden van hun tocht. Zij zeiden tot het volk (Num. 14:7 en verder):

"... Het land dat wij doorgetrokken zijn om het te verspieden, dat land is buitengewoon goed. Indien de Here welgevallen aan ons heeft, dan zal Hij u ons in dit land brengen en het ons geven, een land, dat vloeit van melk en honig.

Alleen, wees dan niet opstandig tegen de Here, en gij, vreest het volk van het land niet, want zij zijn ons tot spijs, hun schaduw is van hen geweken, en de Here is met ons, vreest hen niet. "

Tien van de verspieders vertrouwden op hun vijf zintuigen en hun eigen kracht. Hun conclusie staat in Numeri 13:31b en verder: "wij zullen tegen dat volk niet kunnen optrekken, want het is sterker dan wij."

Verder zeiden zij in vers 33: "Ook zagen wij daar de reuzen, Enakieten, die tot de reuzen behoren, en wij waren als sprinkhanen in onze eigen ogen en ook in hun ogen."

3 Want wij gaan tot de rust in, wij, die tot geloof gekomen zijn, zoals Hij gesproken heeft: gelijk Ik gezworen heb in mijn toorn: Nooit zullen zij tot mijn rust ingaan, en toch waren zijn werken van de grondlegging der wereld af gereed.

De tien andere verspieters hielden rekening met hun eigen kracht en mogelijkheden en volgden hun zintuigen. Ze kwamen niet tot geloof. Het volk geloofde de woorden van deze tien verspieters en geloofden niet in dat, wat Jozua en Kaleb zeiden. Ze wilden hen zelfs stenigen.

Na alle gebeurtenissen in de woestijn, waarin het volk God niet geloofde, zwoer God bij Zichzelf (Num. 14:21/23 en Psalm 95:11) "Zo waar Ik leef ... geen van de mannen die mijn heerlijkheid gezien hebben, en de tekenen die Ik in Egypte en in de woestijn gedaan heb, en die Mij nu reeds tienmaal verzocht en naar mijn stem niet geluisterd hebben, zal het land zien, dat Ik onder ede aan hun vaders beloofd heb. Ja, niemand van hen, die Mij versmaad hebben, zal het zien. "

4 Want Hij heeft ergens van de zevende dag aldus gesproken: En God rustte op de zevende dag van al zijn werken.

Het Hebr. werkwoord sjabat betekent: rusten, rust genieten, ophouden met iets. Op de geestelijke sabbat houdt men op met zijn eigen werken. Immers, de sabbat is een schaduw, terwijl de werkelijkheid Christus is (Col. 2 :16).

God sprak tot David in 1 Kron. 22:9 "Zie, u zal een zoon geboren worden; hij zal een man van rust zijn." De naam Salomo betekent dan ook: vredig, rustig.

Salomo, de zoon van David, is een type van Jezus Christus. Hij, Jezus, is de Man van rust en een Man die rust wil geven. Dat lezen wij in Math. 11:28 waar staat: "Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven."

Men wordt *vermoeid en belast* door het houden van wetjes en regeltjes als uiterlijke godsdienstvorm. Men wordt ook vermoeid en belast als men vanuit zijn eigen kracht, vanuit de natuurlijke mens, God wil dienen. Dat wordt een zwaar juk maar Jezus nodigt al die mensen uit om tot Hem te komen want Hij wil rust geven.

Hij biedt hen een ander juk aan, dat niet zwaar is maar zacht en licht. Hij zegt immers in vers 29: "Neemt mijn juk op u en leert van Mij, want Ik

ben zachtmoedig en nederig van hart en gij zult rust vinden voor uw zielen, want mijn juk is zacht en mijn last is licht."

Wat is dan het juk van Jezus? Het wordt door Hem genoemd in Lucas 9:23 waar staat: "Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme dagelijks zijn kruis op en volg Mij."

Dat juk is zacht en licht. Het wordt zwaar als wij andere mensen willen veranderen en de wereld om ons heen willen verbeteren. Wij mogen dit juk van Jezus, wat zacht en licht is, op ons nemen en wij worden door Hem uitgenodigd, om van Hem te leren. Hij is zachtmoedig en nederig van hart en die deugden mogen ook wij van Hem leren.

Dit is dus een woord voor discipelen want dat zijn leerlingen. Hij zegt immers: leert van Mij.

Dan krijgen we rust voor onze zielen zoals Jezus zei: ... *en gij zult rust vinden voor uw zielen*. In de ziel van een mens kan het soms zo woelen om dat wat anderen doen en zeggen. Wij krijgen rust als we ophouden om anderen te willen veranderen. Wij mogen van Jezus zachtmoedigheid en nederigheid leren.

Hebr. 4:5 En hier wederom: Nooit zullen zij tot mijn rust ingaan. De schrijver van de Hebreeën brief wil aantonen, dat er buiten de sabbat – de zevende dag – nog een andere dag is dat wij zijn rust kunnen binnengaan.

6 Aangezien nog te wachten is, dat sommigen tot die rust zullen ingaan (dat zijn die sommigen, die tot rust komen van hun eigen werken), en zij, die het evangelie eerst ontvangen hebben, niet ingegaan zijn wegens hun ongehoorzaamheid,

7 Stelt Hij wederom een dag vast, heden, als Hij door David na zo lange tijd spreekt, zoals boven gezegd werd: Heden, indien gij zijn stem hoort, verhardt uw harten niet.

Die nieuwe rustdag is heden, vandaag, nu. Heden naar zijn stem horen en het woord met een gelovig hart aannemen.

8 Want indien Jozua hen in de rust gebracht had, zou Hij niet meer over een andere, latere dag gesproken hebben.

9 Er blijft dus een sabbatsrust voor het volk van God. Die sabbatsrust wordt weergegeven in vers 10. Dat vers begint dan ook met ... want.

10 Want wie tot zijn rust is ingegaan, is ook zelf tot rust gekomen van zijn werken, evenals God van de zijne.

Tot rust komen van onze werken betekent niet, dat we dan onwerkzaam zullen zijn. Nee, we zijn dan werkzaam in het geloof. We rusten dan van onze eigen werken en dat zijn b.v. werken, om door de mensen opgemerkt te worden zoals Jezus sprak in Matt. 6:1

"Ziet toe, dat gij uw gerechtigheid niet doet voor de mensen, om door hen opgemerkt te worden, want dan hebt gij geen loon bij uw Vader, die in de hemelen is."

Wanneer b.v. een vrouw wekelijks de woonkamer stoft en schoonmaakt, kan ze denken: "voor wie doe ik het eigenlijk." Misschien merkt haar man of kinderen al dat schoonmaken en onderhouden helemaal niet op.

Om tot rust daarvan te komen, is het van belang om in Gods werken te komen zoals in Col. 3:23/24 staat: "Wat gij ook doet, verricht uw werk van harte, als voor de Here en niet voor de mensen; gij weet toch, dat gij van de Here tot vergelding de erfenis zult ontvangen. Gij dient Christus als heer."

Op die manier krijgt alles, wat wij doen zin en inhoud. Ook al wordt het door geen enkel mens opgemerkt.

11 Laten wij er dus ernst mede maken om tot die rust in te gaan, opdat niemand ten val kome door dit voorbeeld van ongehoorzaamheid te volgen.

Laten we niet te lichtvaardig denken over "zulk een heil". Jezus bracht onze oude mens met zijn praktijken in de dood en wie gestorven is, is tot rust gekomen van zijn werken. Men zegt ook wel eens van iemand die overleden is: "hij is tot de rust ingegaan."

12 Want het woord Gods is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard en het dringt door, zo diep, dat het vaneenscheidt ziel en geest, gewrichten en merg, en het schift overleggingen en gedachten des harten.

Het is de scheiding tussen ziel en geest, die ons tot geestelijke mensen maakt. In de ziel zijn de vijf zintuigen. Jezus zei: ... en gij zult rust vinden voor uw zielen. Dan leeft onze geest boven de ziel met zijn stemmingen en gevoelens. Er komt scheiding tussen ziel en geest.

Door het werk van Jezus, door het woord Gods, kan ook de vleselijke "sterkte van de mens" gescheiden worden van "zijn sterkte in God hebben". Het woord scheidt gewrichten en merg vaneen.

Voor een verhuizing moet men schiften wat mee moet en wat men kan wegdoen. Zo schift ook het woord overleggingen en gedachten des harten; men kan niet alles zeggen wat men denkt.

13 En geen schepsel is voor Hem verborgen, want alle dingen liggen open en ontbloot voor de ogen van Hem, voor wie wij rekenschap hebben af te leggen.

Alle dingen liggen open en ontbloot voor God, met wie wij te doen hebben. Hij ziet onze motieven en Hij wil ons in Zijn rust brengen. En wij gaan tot die rust in, wij die de blijde boodschap geloven.

14 Daar wij nu een grote hogepriester hebben, die de hemelen is doorgestaan, Jezus, de Zoon van God, laten wij aan die belijdenis vasthouden.

Toen Jezus ten hemel voer is Hij in triomf de hemelen (meervoud) doorgestaan; immers de Vader had tegen Hem gezegd (Hb. 1:13a): "Zet U aan mijn rechterhand." Waarom wij zo'n grote hogepriester hebben, wordt genoemd in vers 15, en aan die belijdenis houden wij vast.

15 Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze als wij is verzocht geweest, doch zonder te zondigen.

Wij hebben een hogepriester, die kan meevoelen met onze zwakheden. Wat is dan onze zwakheid? Onze zwakheid is, dat wij een vlees hebben waar geen goed in woont. En omdat wij een vlees hebben, waar geen goed in woont, worden wij verzocht, op de wijze zoals in Jac. 1:14/15a staat: "Maar zo vaak iemand verzocht wordt, komt dit voort uit de zuiging en verlokking zijner eigen begeerte. Daarna, als die begeerte bevrucht is, baart zij zonde."

In alle dingen op gelijke wijze als wij - zoals hierboven omschreven staat - werd Jezus verzocht. Maar de begeerte werd bij Hem nooit bevrucht en Hij heeft nooit gezondigd.

Jezus heeft de zonde nooit gekend want men kent de zonde pas, als men de zonde doet. Dus Jezus kan niet meevoelen in het zondigen zelf want dat heeft Hij nooit gedaan. Maar Hij kan wel meevoelen met onze zwakheden omdat Hij op gelijke wijze als wij verzocht werd.

16 Laten wij daarom met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om hulp te verkrijgen te gelegener tijd.

Er is een troon der genade in de hemel. Daar kunnen wij met vrijmoedigheid naar toegaan. En wat kunnen we daar ontvangen? Barmhartigheid! Daar ontmoeten wij een barmhartige Hogepriester, die precies weet, wat er in ons om gaat en wat er in ons woont.

En wat kunnen wij nog meer krijgen? We kunnen daar genade vinden. Genade is niet alleen vergeving, maar ook hulp. Er staat immers: opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om hulp te verkrijgen.

Dat is dus hulp vóóordat het mis gaat.

Wanneer iemand aan een boomtak hangt boven een afgrond, en Hij moet loslaten omdat hij niet op tijd hulp krijgt, dan valt hij naar beneden. Maar krijgt hij op de juiste tijd hulp, dan valt hij niet naar beneden.

En die hulp – te gelegenertijd – wil Jezus ons geven. Laten we daarom met vrijmoedigheid toegaan tot die troon der genade. Daar ontmoeten we

een meevoelende Jezus, die ons zijn genade en barmhartigheid wil doen ervaren en hulp wil geven te gelegener tijd.

Hebreeën 5

1 Want elke hogepriester, die uit de mensen genomen wordt, treedt voor de mensen op bij God, om gaven en offers te brengen voor de zonden.

Elke hogepriester wordt (1) uit de mensen genomen en (2) treedt voor de mensen op bij God. Zo ook Jezus; enerzijds Gods Zoon en anderzijds ook waarachtig mens naar het vlees (Rom.1:3). In Hb. 2:17 staat dat Jezus in alle opzichten aan zijn broeders gelijk moest worden. De aardse hogepriester zoals Aäron trad voor de mensen op bij God om gaven (=niet bloedige offers) en offers (= bloedige offers) te brengen.

2 Hij kan tegemoetkomend zijn jegens de onwetenden en dwalenden, daar hij ook zelf met zwakheid omvangen is,

Aäron was met zwakheid omvangen. Jezus was ook met zwakheid omvangen; Hij zei immers in Mt. 26:41 "Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt. De geest is wel gewillig maar het vlees is zwak." Hij zei niet: "uw vlees is zwak"; nee, Hij moest zelf ook waken en bidden.

3 Die hem verplicht evenzeer als voor het volk, voor zichzelf offers voor de zonden te brengen.

Aäron moest én voor zichzelf én voor het volk offers brengen. Jezus alleen voor het volk omdat Hij nooit gezondigd heeft. Hij heeft Zichzelf door de eeuwige Geest als een smetteloos offer aan God gebracht (Hb. 9:14).

4 En niemand matigt zichzelf die waardigheid aan, doch men wordt ertoe geroepen door God, zoals immers ook Aäron.

Aäron werd geroepen tot hogepriester door God voor zijn dienst hiertoe begon (Ex. 28:1).

5 Zo heeft ook Christus Zichzelf niet de eer toegekend hogepriester te worden, maar Hij, die tot Hem sprak: Mijn Zoon zijt Gij; Ik heb U heden verwekt. (Psalm 2:7)

6 Zoals Hij ook op een andere plaats spreekt: Gij zijt priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchisedek. (Psalm 110:4)

Deze verzen spreken voor zichzelf.

7 Tijdens zijn dagen in het vlees heeft Hij gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, en Hij is verhoord uit zijn angst.

Voor "angst" is wellicht beter te verstaan: "godsvrucht, vroomheid". Met andere woorden: de verzoeken hadden op Hem geen vat, omdat Hij trouw bleef. Maar tijdens zijn dagen in het vlees - en dat is niet alleen Gethsemane maar zijn bewuste levensdagen – kwam Hij niet tot zonde. Dat gebeurde niet automatisch maar Hij heeft onder sterk geroep smekingen en gebeden en tranen geofferd.

Zondigen zou voor Hem de geestelijke dood betekenen. Immers, de ziel die zondigt, die zal sterven, maar voor die zondedood werd Hij bewaard.

8 En zo heeft Hij, hoewel Hij de Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden.

Gehoorzaamheid leren, opvoeding en vorming, vinden plaats onder een zekere mate van lijden. Hoewel Hij de Zoon was, heeft Hij toch gehoorzaamheid geleerd. Denk b.v. aan Gethsemané waar Hij onder lijden sprak: niet mijn wil, maar de uwe geschiede.

9 En toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden,

Jezus had als voorloper een weg te gaan en te banen, en die weg ging door het voorhangsel, dat is zijn vlees (Hb. 10:21). Toen Hij het einde had bereikt, scheurde het voorhangsel en was de weg door de Voorloper gebaad, zodat wij hem in geloofsgehoorzaamheid kunnen volgen. Hij is de oorzaak van ons eeuwig heil!

10 Door God aangesproken als hogepriester naar de ordening van Melchisedek. In hoofdstuk 7 meer over Melchisedek.

11 Hierover hebben wij veel te zeggen, maar het is moeilijk uit te leggen, omdat gij traag zijt geworden in het horen.

Deze christenjoden, de Hebreëen, waren goed begonnen. We lezen in Hb. 10:32/34 over hun dagen van weleer. Toen hebben ze met de gevangenen mede geleden en de roof van hun bezit blijmoedig aanvaard. Dan staat iemand in de eerste liefde tot Christus, als de roof van aards bezit blijmoedig aanvaard wordt. Maar na verloop van tijd werden ze traag in het horen. Er was niet meer die echte honger naar Gods woord en daardoor vertraagde de groei.

12 Want hoewel gij, naar de tijd gerekend, leraars behoort te zijn, hebt gij weer nodig, dat men u de eerste beginselen van de uitspraken Gods leert, en gij hebt nog melk nodig en geen vaste spijs.

De eerste beginselen van de uitspraken Gods zijn: de vergeving der zonden en vervolgens dat men radicaal de bewuste zonde aflegt, zoals Petrus het noemt in 1 Petrus 2:1 "Legt dan af alle kwaadheid, alle bedrog, huichelarij, afgunst en alle kwaadsprekerij en verlangt *als pasgeboren kinderen* naar de redelijke, onvervalste melk, opdat gij daardoor moogt opwassen tot zaligheid."

Hier gaat het over pasgeboren kinderen en over melk. In de 2^e brief van Petrus gaat het over deel te krijgen aan de goddelijke natuur en het onderwijs daarover is vaste spijs.

13 Want ieder, die nog van melk leeft, heeft geen weet van de rechte prediking: hij is nog een zuigeling.

Dan wil men telkens weer horen over vergeving van zonden. Men is nog een zuigeling. Maar in het woordje "nog" ligt ook hoop, dat het niet zo zal blijven. Velen hebben ook geen "weet" van de rechte prediking, omdat zij die niet horen.

14 Maar de vaste spijs is voor de volwassenen, die door het gebruik hun zinnen geoefend hebben in het onderscheiden van goed en kwaad.

Het is in het natuurlijke leven normaal, dat een kind geen kind blijft maar opgroeit tot een volwassene. De Korinthiërs kwamen ten aanzien van geen enkele genadegave te kort en waren rijk in alle woord en kennis en toch kon Paulus niet tot het spreken als tot geestelijk mensen en moest hij ze nog melk geven. (1 Cor. 1:6 - 3:2)

De vaste spijs is voor de volwassenen. Door het gebruik worden hun zinnen geoefend in het onderscheiden van goed en kwaad. Zij worden wijs tot het goede en onbesmet van het kwade (Rom. 16:19). Men groeit op tot een geestelijke persoonlijkheid, die de dingen geestelijk kan beoordelen (1 Kor. 2:14-16).

Hebreeën 6

1a Laten wij daarom het eerste onderwijs aangaande Christus laten rusten en ons richten op het volkomene

Laten we daarom van de melk over gaan op de vaste spijs, om zo op te kunnen groeien van kind naar jongeling en van jongeling naar volwassene.

1b.... zonder opnieuw het fundament te leggen van bekering van dode werken en van geloof in God, 2a Van een leer van dopen en van oplegging der handen,

Bekering van dode werken: dode werken zijn werken om het geweten te vrede te stellen in plaats van daarmee de levende God te dienen (Hb. 9:14). Bijvoorbeeld: "ik doe maar iets in de collecte want het staat anders zo raar als ik er niets in doe." Bij dode werken leeft men voor het aangezicht van mensen. Zie toe, sprak Jezus, dat gij uw gerechtigheid niet doet voor de mensen, om door hen opgemerkt te worden, want dan hebt gij geen loon bij uw Vader, die in de hemelen is (Mt. 6:1).

2b van opstanding der doden en van een eeuwig oordeel. Het spreken daarover hoort ook nog bij het fundament. Iedere gelovige dient kennis te

hebben of kennis bijgebracht te worden over deze fundamentele waarheden, zoals hierboven genoemd.

3 En dat zullen wij doen, indien God het vergunt. Ons richten op het volkomene is immers alleen maar goed mogelijk, voor wie kennis heeft gekregen van de weg daarheen, en dat is de nieuwe en levende weg, die Jezus ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is zijn vlees (Hb. 10:20).

4 Want het is onmogelijk, degenen, die eens verlicht zijn geweest, van de hemelse gave genoten hebben en deel gekregen hebben aan de Heilige Geest, 5 En het goede woord Gods en de krachten der toekomstige eeuw gesmaakt hebben.

In deze verzen wordt gesproken over de rijkdom aan woord en Geest, waaraan de gelovige deel krijgt.

6 En daarna afgevalen zijn, weder opnieuw tot bekering te brengen, daar zij wat hen betreft de Zoon van God opnieuw kruisigen en tot een bespotting maken.

Dat zijn ernstige woorden. Zie ook 2 Petrus 2:20 t/m 22. Als men afvalt op zo'n manier, dat zij – bij wijze van spreken - de Zoon van God opnieuw kruisigen en tot een bespotting maken, is een nieuwe bekering niet meer mogelijk.

7 Want de grond, die de regen, welke er telkens op valt, indrinkt en gewas voortbrengt, geschikt voor hen, ter wille van wie hij ook bewerkt wordt, ontvangt zegen van God.

De gelovige wordt hier uitgebeeld als een akker, die gewas voort brengt. Voor groei is zon en regen nodig: woord en Geest in een dorstig hart. Hij of zij ontvangt zegen van God en brengt geschikt gewas voort, namelijk de deugden van Christus, de vrucht van de Geest. En de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, zachtmoedigheid enz. (Gal. 5:22).

8 Doch als hij doornen en distelen draagt, is hij ondeugdelijk en niet ver van de vervloeking, die uitloopt op verbranding.

Doornen en distelen zijn de werken van het vlees, zoals toverij en hoererij, dronkenschap, uitbarstingen van toorn, brasserijen en dergelijke, en wie dergelijke dingen bedrijven, zullen het koninkrijk Gods niet beërven (Gal. 5:19/21). Men is dan "ondeugdelijk" geworden en dat wil zeggen: zonder de deugden van Christus. Die weg leidt naar het verderf.

9 Maar wat u betreft, geliefden, ook al spreken wij zo, wij zijn overtuigd van iets beters, waaraan uw heil hangt.

Ook al spreken de broeders zo in deze brief aan de Hebreëen, met indringende en waarschuwendende woorden, ze worden nog steeds "geliefden" genoemd en ze zijn er van overtuigd, dat het men hen die kant niet zal op gaan.

Nee, ze zijn overtuigd van een positieve ontwikkeling: van "iets beters, waaraan hun heil hangt". Dat "iets beters" hangt samen met "hun heil". Het heil dat verkondigd is door de Heere en door de apostelen. Het heil om deel te krijgen aan de deugden van Christus, aan de natuur van de Here Jezus, zoals Petrus het noemt in zijn 2^e brief en waartoe wij ook geroepen zijn (2 Tess. 2:16).

Heerlijke woorden na indringende vermaningen: Geliefden! Wij zijn er van overtuigd dat het met jullie de positieve kant op gaat!

10 Want God is niet onrechtvaardig, dat Hij uw werk zou vergeten en de liefde, die gij voor zijn naam getoond hebt door de diensten, welke gij de heiligen bewezen hebt en nog bewijst.

God is niet onrechtvaardig. Hij ziet of wij met onze woorden en werken Hem dienen (Col. 3:17) en Hij vergeet dat niet. En Hij ziet de liefde die wij voor zijn namen tonen door de diensten, die wij aan de heiligen bewezen hebben of nog bewijzen, zoals ook Jezus zegt in Mt. 25:40 "Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan."

11 Maar het is onze begeerte, dat ieder uwer dezelfde ijver blijve betonen tot de verwezenlijking der hoop tot het einde toe.

Hier worden de Hebreëen weer tot ijver aangespoord tot het volgende gerealiseerd zal worden in hun leven, namelijk "de verwezenlijking der hoop" en wel "tot het einde toe". Verwezenlijking wil zeggen dat het werkelijkheid gaat worden. En wat is dan die hoop? Zij wordt genoemd in de verzen 18b t/m 20 waar gesproken wordt van een soort wedloop, die Jezus als Voorloper is gegaan.

Dat Hij daar een "Voorloper" genoemd wordt, wil zeggen dat Hij als eerste die weg is gegaan en heeft gebaad met de bedoeling dat wij Hem daarin gaan volgen. Die hoop reikt tot binnen het voorhangsel en het voorhangsel is het beeld van het vlees.

Om dit goed te kunnen begrijpen lezen we in Hb. 10:20 over een "nieuwe en levende weg, die Hij ons ingewijd heeft, door het voorhangsel, dat is, zijn vlees". Een weg die "ingewijd" is door Jezus als "Voorloper". Een weg die gaat door het vlees. Een weg die uitkomt in het heiligdom zoals de aardse hogepriester niet via het voorhangsel daarin kon komen. Dat voorhangsel schoof Jezus niet op zij, maar daar heeft Hij een weg door heen gebaad. Het heeft te maken met Zijn vlees wat ook ons vlees is.

In het leven van alledag baande Jezus door de kracht van de eeuwige Geest deze weg. Als Hij gescholden werd, schold Hij niet terug en als Hij leed, dreigde Hij niet. Door zó te reageren, baande Hij – door deze nieuwe manier van reageren - een nieuwe en levende weg als Voorloper door het vlees. En toen Hij het einde had bereikt, scheurde het voorhangsel, van boven naar beneden.

12 Opdat gij niet traag wordt, maar navolgers moogt zijn van hen, die door geloof en geduld de beloften beërven.

Om die hoop te kunnen verwezenlijken is nodig: geloofsijver en geduld. Niet alleen geloof maar ook geduld. Ook Abraham moest geloof en geduld oefenen tot Izaäk geboren werd.

13 Want toen God aan Abraham zijn belofte deed, zwoer Hij, omdat Hij bij niemand hoger kon zweren, bij Zichzelf, 14 Zeggende: Voorzeker zal Ik u zegenen en zekerlijk u vermeerderen. 15 En zo, door geduld te oefenen, heeft deze het beloofde verkregen.

Abraham verloor het geloof en de moed niet ondanks dat hij merkte dat zijn lichaam verstorven was. En Sara's moederschoot was ook verstorven (Rom. 4:19/22).

16 Want mensen zweren bij wie hoger is, en de eed dient hun tot bekrachtiging, als einde van alle tegenspraak. 17 Daarom heeft God, toen Hij des te nadrukkelijker aan de erfgenamen der belofte het onveranderlijke van zijn raad wilde doen blijken, Zich onder ede verbonden.

Wij worden hier "de erfgenamen der belofte" genoemd en het geloof en het geduld van Abraham wordt ons hier ter navolging gesteld.

18 Opdat door twee onveranderlijke dingen, waarbij het onmogelijk is, dat God liegen zou, wij, die tot Hem de toevlucht genomen hebben, een krachtige aansporing zouden hebben om de hoop te grijpen, die voor ons ligt.

Twee onveranderlijke dingen: (1) God beloofde Abraham een zoon en zweerde bij Zichzelf dat dit zou gebeuren, hoewel Abraham vele jaren op de vervulling van die belofte heeft moeten wachten. (2) Het andere onveranderlijke is, dat God niet liegen kan.

Hierin ligt voor ons een krachtige aansporing om de hoop te grijpen, dat wij het einde van die weg, die Jezus als Voorloper door het voorhangsel - dat is zijn vlees - gebaad heeft, door geloof en geduld zullen bereiken. Daarvoor zullen wij met betoon van alle ijver door het geloof de deugd schragen (2 Petrus 1:5). Deze weg is een ontwikkeling in en een toename van de deugden van Christus, de vrucht van de Geest, de goddelijke natuur.

19 Haar hebben wij als een anker der ziel, dat veilig en vast is, en dat reikt tot binnen het voorhangsel,

De sterke tros waaraan het anker der hoop verbonden is, gaat – zoals vers 19 het zo mooi in enthousiaste scheepstaal uitbeeld - uit van de ziel van ons levensschip en is uitgeworpen als een veilig en vast anker, dat reikt tot binnen het voorhangsel.

20 Waarheen Jezus voor ons als voorloper is binnengegaan naar de ordening van Melchisedek hogepriester geworden in eeuwigheid.

Let wel op het woord "voorloper". Wij mogen Hem op deze gebaande weg volgen. God is getrouw, zijn beloften falen niet. Wij mogen navolgers zijn van hen, die door geloof én geduld het beloofde hebben verkregen.

Geprezen zij onze hemelse hogepriester Jezus Christus, die ons volkomen gelukkig kan maken, daar Hij altijd leeft om voor ons te pleiten (Hb. 7:24). Priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchisedek. Over Melchisedek meer in het volgende hoofdstuk.

Hebreeën 7

Het is goed om te bedenken, dat de brief aan de Hebreeën gericht is aan Joodse christenen. Immers, Joden kennen alleen hogepriesters naar de ordening van Aäron uit de stam Levi.

Jezus is echter gesproten uit het geslacht van David naar het vlees. De Geest van God voorzag dit in Zijn wijsheid en de mysterieuze rol van Melchisedek, koning van Salem, priester van de Allerhoogste God, zonder begin van dagen of einde des levens, wordt hierdoor duidelijker.

Jezus is immers hogepriester geworden – niet krachtens een wet met een voorschrift betreffende vleselijke afkomst (namelijk de afkomst uit de stam Levi), maar krachtens een onvernietigbaar leven (naar de ordening van Melchisedek). Dit wil de schrijver van de brief aan de Hebreeën aan de Joodse christenen – en mede daardoor ook aan ons – duidelijk maken.

Om een goed inzicht te krijgen is het van belang, om eerst Psalm 110 te lezen: de profetie van David over "de priesterkoning des Heren".

1 Want deze Melchisedek, koning van Salem, priester van de allerhoogste God, die Abraham bij zijn terugkeer na het verslaan van de koningen tegemoet kwam en hem zegende.

Salem is de oude naam voor Jeruzalem en bovengenoemde ontmoeting tussen de geheimzinnige figuur van Melchisedek en Abraham is te vinden in Genesis 14:18/20 waar staat:

" En Melchisedek, de koning van Salem, bracht brood en wijn; hij nu was een priester van God, de Allerhoogste. En hij zegende hem en zei: Gezegend zij Abram door God, de Allerhoogste, de Schepper van hemel en aarde, en geprezen zij God, de Allerhoogste, die uw vijanden in uw macht heeft overgeleverd. En hij gaf hem van alles de tienden."

Melchisedek wordt priester van de allerhoogste God genoemd. De Hebr. naam voor God de Allerhoogste is: "El Eljon" en dat is de eigennaam van Hem, de Allerhoogste, die overwinningen geeft over de vijanden, zoals God aan Abraham de overwinning gaf over de koningen, met wie hij in strijd gewikkeld was.

2 Aan wie ook Abraham een tiende van alles gegeven heeft, is vooreerst, volgens de uitlegging van zijn naam: koning der gerechtigheid, vervolgens ook: koning van Salem, dat is: koning des vredes.

In het woordje "ook" in de zin : "Aan wie ook Abraham een tiende van alles gegeven heeft" ligt de erkenning van Abraham aan het hoge niveau van Melchisedek als priester van de Allerhoogste God.

Melchisedek: koning der gerechtigheid. In de naam Zedekia: de Heere is mijn gerechtigheid zit ook het woordje "zédek". Mélek is koning; Zédek is gerechtigheid.

Jerusalem: stad van de vrede. Jeru is stad en Salem is vrede. Koning van Salem: koning des vredes. Prachtig dat deze Melchisedek koning was van het oude Jeruzalem.

3 Zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsregister, zonder begin van dagen of einde des levens, en, aan de Zoon van God gelijkgesteld, blijft hij priester voor altoos.

Melchisedek verschijnt en verdwijnt in Genesis 14:18-20. Zijn raadselachtige herkomst kan alleen begrepen worden, wanneer bedacht

wordt dat Melchisedek aan de Zoon van God gelijkgesteld is. Hier als de Eeuwige, zonder begin van dagen of einde des levens.

4 Merkt dan op, hoe groot deze is, aan wie de aartsvader Abraham een tiende gegeven heeft van het beste van de buit.

Hoe groot is deze Melchisedek! Bij de beschrijving en vergelijking van Hem rijst de figuur van de Christus op. Wie anders dan het Woord, waarover Johannes schreef dat het bij God was en God was, is: zonder begin van dagen en einde des levens.

Wie anders dan Melchisedek, de koning der gerechtigheid, is Hij waarover Paulus schrijft in Filip. 2:6 dat Hij "in de gestalte Gods zijnde, het Gode gelijk zijn niet als een roof heeft geacht ..." Merkt dan op, hoe groot deze is!

Hier worden Abraham en Melchisedek tegenover elkaar gesteld en Abraham wordt typisch Joods uitgebeeld als "de aartsvader Abraham". Melchisedek kwam het beste toe wat Abraham kon geven, namelijk het beste van de buit.

5 Nu hebben zij, die uit de zonen van Levi het priesterambt verkrijgen, volgens de wet wel de opdracht tienden te heffen van het volk, dat is, van hun broeders, hoewel dezen uit de lendenen van Abraham zijn voortgekomen.

Levi is uit de aartsvader Abraham voortgekomen, uit zijn "lendenen". Hij was er als het ware bij, toen Abraham tienden gaf aan Melchisedek. De Levieten uit de stam Levi waren gerechtigd tienden te heffen uit hun broeders van de andere elf stammen. Weer wordt aan de christenjoden duidelijk gemaakt het hogere priesterschap van Christus uit een andere ordening.

6 Maar hij (namelijk Melchisedek), die zich niet tot hun geslacht kon rekenen, heeft van Abraham tienden genomen en een zegen gegeven aan de drager der beloften.

Hier wordt Abraham de "drager der beloften" genoemd. Immers, hem gold o.a. deze belofte, dat met zijn nageslacht alle volkeren der aarde

gezegend zouden worden zoals staat in Gen. 22:18. Melchisedek zegende Abraham en daarmee ook ons uit de heidenen. Steeds weer zien wij het beeld van de Christus figuur schijnen uit de figuur van Melchisedek.

Zoals Melchisedek kwam met brood en wijn en Abraham zegende, zo komt ook Jezus tot ons in het Avondmaal met brood en wijn om ons te zegenen en te sterken. Brood is ook een beeld van het brood des levens en wijn van de Geest des levens.

7 Nu is het onwedersprekelijk, dat het mindere door het meerdere wordt gezegd.

Melchisedek zegende Abraham en Melchisedek als koning en priester van de Allerhoogste, is hier de meerdere van Abraham. Door deze zegening is ook duidelijk, dat het priesterschap naar de ordening van Melchisedek hoger is dan het priesterschap naar de ordening van Aäron uit de stam Levi.

8 En hier ontvangen sterfelijke mensen tienden, doch daar iemand, van wie wordt getuigd, dat hij leeft.

Onder Levi ontvangen sterfelijke mensen tienden. Maar Melchisedek, die zonder begin van dagen en einde des levens is, heeft een "onvernietigbaar leven" zoals vers 16 zegt.

9 Ja, om zo te zeggen, is zelfs Levi, die tienden heft, door Abraham aan het tiendrecht van een ander onderworpen. 10 Want hij was nog in de lendenen van zijn vader, toen Melchisedek deze tegemoet kwam.

De priesters en hun nakomelingen uit de stam Levi (die nog in de lendenen van Abraham waren) gaven als het ware tienden aan de priester Melchisedek.

11 Indien nu het Levitische priesterschap het volmaakte gebracht had (immers, daaronder heeft het volk de wet ontvangen), waarom was het dan nog nodig, dat een andere priester naar de ordening van Melchisedek opstond, van wie niet gezegd werd, dat hij naar de ordening van Aaron is?

Zowel in vers 11 als in vers 19 wordt gesproken over de wet, die het volmaakte niet bracht. Jezus kwam wel met het volmaakte als Hij in Mt. 5:48 zegt: "Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is". Hij noemt dan eerst wat tot de ouden gezegd is: "Gij zult uw eed niet breken" maar komt dan met het volmaakte: "Laat het ja, dat gij zegt, ja zijn, en het neen, neen, wat daar bovenuit gaat, is uit den boze." "Zal iemand u voor één mijl pressen, ga er twee met hem." Dat is het volmaakte.

12 Want uit een verandering van priesterschap volgt noodzakelijk ook een verandering van wet.

Daar de wet het volmaakte niet gebracht heeft, kwam Jezus met de wet der liefde, die Jacobus de volmaakte wet, die der vrijheid, noemt (Jac. 1:25). Onder de volmaakte wet, die des Geestes, die der vrijheid, wordt men zalig in zijn doen, en iemand is zalig in zijn doen, als hij of zij het van harte doet, en niet omdat het moet (Jac. 1:25).

13 Want Hij, van wie aldus wordt gesproken (en die Hij is Jezus, hogepriester naar de ordening van Melchisedek) heeft behoord tot een andere stam (namelijk Juda), waaruit niemand met het altaar te doen had.

Onder de wet mochten alleen priesters uit de stam Levi offers op het altaar brengen. Jezus kwam uit de stam Juda.

14 Het is immers duidelijk, dat onze Here uit Juda is gesproten, ten aanzien van welke stam Mozes met geen woord van priesters gerept heeft.

Ook met deze woorden maakt de schrijver aan de christenjoden duidelijk, dat door de komst van Jezus als hogepriester van een andere ordening, de vroegere voorschriften worden afgeschaft.

15 En nog veel duidelijker wordt het, als naar het evenbeeld van Melchisedek een andere priester opstaat.

Het wordt nog veel duidelijker zegt de schrijver, want let op de afkomst van Hem, die priester is naar het evenbeeld van Melchisedek.

16 Die dit niet geworden is krachtens een wet met een voorschrift betreffende vleselijke afkomst, maar krachtens een onvernietigbaar leven.

Jezus, geen priester uit de stam Levi, maar priester met een onvernietigbaar leven en daarmee hogepriester in eeuwigheid.

17 Want van Hem wordt getuigd: Gij zijt priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchisedek. 18 Want een vroeger voorschrift wordt wel afgeschaft, als het zonder kracht en nut is.

Waarom waren deze vroegere voorschriften zonder kracht en nut. Omdat het slechts uiterlijke reiniging betrof terwijl Christus met het volmaakte kwam met als gevolg: innerlijke reiniging en herschepping.

19 (Immers de wet heeft in geen enkel opzicht het volmaakte gebracht) maar thans wordt een betere hoop gewekt, waardoor wij nader tot God komen.

De betere hoop die gewekt wordt, waardoor wij nader tot God komen, is de nieuwe en levende weg, die Jezus als Voorloper voor ons ontsloten heeft. Die weg gaat door het voorhangsel, dat is zijn vlees, en die weg komt uit in het heiligdom (Hb. 10:19/20).

Wie daarom treedt in de voetstappen van Hem, die deze weg baande, komt nader tot God. Die voetstappen worden genoemd in 1 Petrus 2:22 waar staat " opdat gij in zijn voetstappen zoudt treden; die geen zonde gedaan heeft en in wiens mond geen bedrog is gevonden; die, als Hij gescholden werd, niet terugschold en als Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem, die rechtvaardig oordeelt."

20 En in zoverre het niet zonder een plechtige eed plaats had (want genen zijn zonder eed priester geworden, 21 maar deze met een eed bij monde van Hem, die tot Hem sprak: De Here heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt priester in eeuwigheid).

Een nieuwe beschouwing wordt voor de ogen van de christen-joden en voor onze ogen geschilderd: de priesters uit de ordening van Aäron werden zonder eed priester, maar deze priester uit de ordening van Melchisedek werd met een plechtige eed tot het eeuwige priesterschap aangesteld.

Die plechtige eed wordt genoemd in Psalm 110:4 waar staat: "De Here heeft gezworen en het berouwt Hem niet: Gij zijt priester voor eeuwig, naar de wijze van Melchisedek."

22 In zoverre is Jezus ook van een beter verbond borg geworden. Een borg is een persoon, die zich voor een ander aansprakelijk stelt. Jezus is onze hemelse borg en advocaat, die altijd leeft om voor ons te pleiten.

23 En zij zijn in groter getale priester geworden, omdat zij door de dood verhinderd werden het te blijven. 24 Doch Hij heeft, juist doordat Hij in eeuwigheid blijft, een priesterschap, dat op geen ander kan overgaan.

De hogepriesters van het oude verbond vormen een lange rij van opvolgers daar zij na hun dood werden opgevolgd door hun oudste zoon. Echter, het hogepriesterschap van Jezus is eeuwig blijvend.

25 Daarom kan Hij ook volkomen behouden, wie door Hem tot God gaan, daar Hij altijd leeft om voor hen te pleiten.

De woorden "volkomen behouden" geven een ontwikkeling in de tijd aan en die woorden betekenen ook, dat Hij volkomen kan verlossen, zalig kan maken, ja, volkomen gelukkig kan maken. Jezus als borg van een beter verbond kan ons volkomen gelukkig maken; Hij leeft altijd om voor ons te pleiten.

26 Immers, zulk een hogepriester hadden wij ook nodig: heilig, zonder schuld of smet, gescheiden van de zondaren en boven de hemelen verheven.

Wat een verheven woorden: een hogepriester zonder schuld of smet! Heilig en iemand die de zonde nooit heeft gekend, omdat men de zonde pas kent, als men die doet. Hij is gescheiden van de zondaren.

27 Die niet, gelijk de hogepriesters, van dag tot dag eerst offers voor zijn eigen zonden behoeft te brengen en daarna voor die van het volk, want dit laatste heeft Hij eens voor altijd gedaan, toen Hij Zichzelf ten offer bracht.

" Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem " 2 Cor. 5:21.

28 Want de wet stelt als hogepriester mensen, die met zwakheid behept zijn, maar het plechtige woord van de eed, die na de wet kwam, stelt de Zoon, die in eeuwigheid volmaakt is.

De hogepriester naar de ordening van Aäron moest naast de offers voor het volk, ook offers voor zijn eigen zonden brengen. Maar de hogepriester naar de ordening van Melchisedek is de volmaakte hogepriester, aangesteld in eeuwigheid middels een plechtige eed van Jahwé.

En zulk een hogepriester hadden wij nodig: Eén die Zichzelf ten offer bracht en daardoor onze zonden niet meer zal gedenken (Hb. 8:12). Een hogepriester, die ons volkomen kan behouden en die altijd leeft om voor ons te pleiten. Het is goed om deze kerntekst uit Hb. 7:25 uit het hoofd te leren: "Daarom kan Hij ook volkomen behouden, wie door Hem tot God gaan, daar Hij altijd leeft om voor hen te pleiten."

Jezus heeft ook ons tot priesters gemaakt, zoals staat in Openb. 1:6 "Hem die ons liefheeft en ons uit onze zonden verlost heeft door zijn bloed, en Hij heeft ons tot een koninkrijk, tot priesters voor zijn God en Vader gemaakt."

Ook wij vormen een heilig priesterschap zoals 1 Petrus 2:5 zegt: "... en laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijk huis, om een heilig priesterschap te vormen, tot het brengen van geestelijke offers, die Gode welgevallig zijn door Jezus Christus."

Door de Geest mogen ook wij geestelijke offers brengen, waartoe Jezus ons oproept in Lucas 9:23 waar staat: "Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme dagelijks zijn kruis op en volge Mij."

Ook Paulus vermaant ons in die zin in Romeinen 12:1, om ons lichaam te stellen tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer. Dát is onze redelijke eredienst.

Hebreeën 8

1 De hoofdzaak van ons onderwerp is, dat wij zulk een hogepriester hebben, die gezeten is ter rechterzijde van de troon der majesteit in de hemelen.

Hier wordt de hoofdzaak genoemd van het onderwerp van de brief aan de Hebreeën, namelijk: zulk een hogepriester. "Zulk een hogepriester" die op gelijke wijze als wij verzocht is geweest, doch zonder te zondigen. "Zulk een hogepriester" die met ons kan medevoelen en "zulk een hogepriester" die ons volkomen kan zalig maken, daar Hij altijd leeft om voor ons te pleiten.

Deze hogepriester is gezeten ter rechterzijde van "de troon der majesteit in de hemelen". Een eerbiedige omschrijving van de troon van de Allerhoogste.

De hogepriester in het oude verbond is een beeld van deze hemelse hogepriester. Daarom iets over de hogepriester in het oude verbond. Hij droeg een priesterlijk gewaad, dat het midden van de borst onbedekt liet en waarin precies het zgn. borstschild paste. Het borstschild was een stuk goed met gouden kassen voor edelstenen. Het borstschild zag er uit als een vierkant met vier rijen van drie edelstenen, met daarop gegrift de 12 namen van de zonen van Israël.

Dat de hogepriester de namen van de stammen van Israël op zijn borst droeg, betekent voor ons dat Jezus, als grote hogepriester, ons als Zijn vrienden op het hart draagt. Hij is met ons begaan en Hij draagt ons op zijn hart. Hij is een Hogepriester die met ons kan meevoelen. Hij noemt hen vrienden, die zijn geboden bewaren (Joh. 15:14).

Op de schouders van de hogepriester in het oude verbond kwamen ook de namen van de stammen van Israël voor; links een edelsteen in een gouden kas met daarop 6 namen en rechts een edelsteen in een gouden kas met 6 namen. Dat betekent dat Jezus als Hogepriester niet alleen met ons mee kan voelen maar ook, dat Hij ons draagt. Hij draagt ons op zijn schouders. Een lied zegt: "dag aan dag, draagt Hij ons, die God is ons heil."

In of achter het borstschild op zijn borst, waarin zich die twaalf edelstenen bevonden, bevond zich ook een soort tas of vak, waarin zich de Urim en de Tummim bevonden.

Men denkt dat dit twee stenen waren, die de woorden: "ja" en "nee" bevatten of voorstelden. Als David b.v. de Heere ging raadplegen, dan werd er gebeden en vroeg David aan de Heere: "zal ik optrekken ten strijde of niet?" De Heer gaf dan vaak antwoord door middel van deze twee stenen, de Urim en de Tummim.: "Ja" of "Nee".

Wat wil dat voor ons zeggen? Jezus is onze voorspraak, onze advocaat en middelaar tussen God en mensen. Hij draagt ons op het hart en als wij Hem raadplegen, geeft Hij ons goede raad. Wij mogen dus steeds om raad tot onze hemelse Raadsman gaan.

Verder had de hogepriester - onder aan zijn priesterlijk gewaad - om en om een granaatappel en een gouden belletje. Die granaatappels verwijzen naar de geboden van de Heer die Hij ook Zelf onderhield en die gouden belletjes verwijzen naar zijn liefelijkheid en waardigheid.

Verder droeg de hogepriester een gouden plaat op zijn voorhoofd; het goud was geschonken door de Israëlieten als dankbaarheid aan God. Op die gouden plaat stond: "De Heere heilig". Zo heiligde de hogepriester de Israëlieten als hij in het heiligdom kwam.

We gaan verder met Hb. 8:2 *De dienst verrichtende in het heiligdom, in de ware tabernakel, die de Here opgericht heeft, en niet een mens.*

Jezus verricht nu zijn dienst vanuit het heiligdom, ter rechterzijde van de troon der majesteit in de hemelen. Zijn dienst als voorspraak wordt ook genoemd in 1 Joh. 2:1/2 waar staat:

"Mijn kinderkens, dit schrijf ik u, opdat gij niet tot zonde komt. En als iemand gezondigd heeft, wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de rechtvaardige; en Hij is een verzoening voor onze zonden en niet alleen voor de onze, maar ook voor die der gehele wereld."

Zijn dienst aan de rechterhand van de Vader is ook, dat Hij naar ons gebed luistert. Hij, die gezegd heeft: "Bidt en gij zult ontvangen, opdat uw

blijdschap vervuld zij." (Joh. 16:24). Zijn dienst verricht Hij ook op aarde door zijn Geest en woord als Hij in ons midden is, want: "waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden." (Mt. 18:20).

3 Want iedere hogepriester treedt op om gaven en offers te brengen, en om die reden was het noodzakelijk, dat ook deze iets had om te offeren.

In Hb. 9:13/14 lazen we dat Jezus door de eeuwige Geest Zichzelf als een smetteloos offer aan God heeft gebracht.

4 Indien Hij nu op aarde was, dan zou Hij niet eens priester wezen, daar er hier reeds zijn om volgens de wet de gaven te offeren.

Hier op aarde zou Jezus niet eens priester kunnen zijn, daar Hij niet uit de stam van Levi kwam. Geschreven wordt aan christen Joden die de wet kennen, en zo zegt de schrijver: die aardse priesters zijn er hier reeds om volgens de wet gaven te offeren.

5 Dezen verrichten slechts dienst bij een afbeelding en schaduw van het hemelse, blijkens de godsspraak, die Mozes ontving, toen hij de tabernakel zou gereedmaken. Zie toe, zegt Hij immers, dat gij alles maakt naar het voorbeeld, dat u getoond werd op de berg.

Die dienst van de aardse hogepriester is "slechts" een afbeelding en schaduw van het hemelse. Mozes maakte alles naar het voorbeeld dat hem getoond werd op de berg. (Ex.25:9)

6 Nu echter heeft Hij een zoveel verhevener dienst verkregen, als Hij de middelaar is van een beter verbond, waarvan de rechtskracht op betere beloften berust.

Een verhevener dienst met een middelaar van een beter verbond met betere beloften. De betere beloften zijn de kostbare en zeer grote beloften, opdat wij daardoor deel zouden krijgen aan de goddelijke natuur (2 Petrus 1:4). Die betere beloften worden genoemd in de toelichting van Hb. 2.

7 Want indien dat eerste onberispelijk ware geweest, zou er geen plaats gezocht zijn voor een tweede.

In het eerste verbond stond de wet op tafels van steen en het houden daarvan deed een beroep op de kracht van de mens. In het tweede, het nieuwe verbond, schrijft de Geest het woord in ons hart.

8 Want Hij berispt hen, als Hij zegt: Zie, er komen dagen, spreekt de Here, dat Ik voor het huis Israëls en het huis Juda een nieuw verbond tot stand zal brengen.

Zie, er komen dagen en die dagen zijn aangebroken voor de christen-Joden waar deze brief aan gericht is en in de dagen van het nieuwe verbond leven ook wij nu.

9 Niet zoals het verbond, dat Ik met hun vaders maakte ten dage, dat Ik hen bij de hand nam om hen uit het land Egypte te leiden, want zij hebben zich niet gehouden aan mijn verbond en Ik heb Mij niet meer om hen bekommerd, spreekt de Here.

Er staat hier zo mooi dat God ze bij "de hand" nam en hen uit Egypte leidde. Toen kwam de wetgeving bij de berg Sinai op tafels van steen met de woorden: doe dit, en gij zult leven. Echter, de wet was zwak door het vlees. Alleen door de Geest kan de eis der wet: b.v. gij zult niet begeren, in ons vervuld worden zoals in Romeinen 8:3 /4 staat:

" Want wat de wet niet vermocht, omdat zij zwak was door het vlees – God heeft, door zijn eigen Zoon te zenden in een vlees, aan dat der zonde gelijk, en wel om de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees, opdat de eis der wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, doch naar de Geest. "

10 Want dit is het verbond, waarmede Ik Mij verbinden zal aan het huis Israëls na die dagen, spreekt de Here: Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen, en Ik zal die in hun harten schrijven, en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn.

Deze woorden zijn te vinden in Jeremia 31:33/34. In het nieuwe verbond wordt de nadruk gelegd op dat, wat God doet, met het drie maal: "Ik zal".

11 En niet langer zullen zij een ieder zijn medeburger, en een ieder zijn broeder leren, zeggende: Ken de Here, want allen zullen zij Mij kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen.

Hebben wij dan geen broeders en leraars meer nodig in het nieuwe verbond? Jazeker en wel op de onderlinge bijeenkomsten of bijbelstudie avonden. Maar in het leven van alledag hebben wij deze broeders niet om ons heen en dan wil de heilige Geest ons alle dingen leren zoals Johannes daarover schrijft in 1 Joh. 2:27 waar staat:

" ... en gij hebt niet van node, dat iemand u lere; maar, gelijk zijn zalving u leert over alle dingen ..." De zalving is de heilige Geest en in het leven van alledag, als we op ons werk zijn of waar dan ook, wil de zalving ons over alle dingen leren.

12 Want Ik zal genadig zijn over hun ongerechtigheden, en hun zonden zal Ik niet meer gedenken. 13 Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het eerste voor verouderd verklaard. En wat verouderd en verjaart, is niet ver van verdwijning.

Toen Jeremia over dit nieuwe verbond profeteerde, heeft God daarmee het eerste verbond voor verouderd verklaard en was het toen niet ver van verdwijning. Nu weten wij dat het oude verbond verdwenen is.

De heerlijkheid van het nieuwe verbond wordt ook zo klaar en heerlijk beschreven in Ez. 36:25 t/m 27 waar staat:

"Ik zal rein water over u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw afgoden zal Ik u reinigen." Dat reine water is het woord dat ons kan reinigen van alle onreinheid en alle afgoden.

"Een nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven. " Een nieuw hart en een nieuwe geest in ons binnenste. Het is een gevoelig en zacht hart in tegenstelling tot een hart van steen.

"Mijn Geest zal Ik in uw binnenste geven en maken, dat gij naar mijn inzettingen wandelt en naarstig mijn verordeningen onderhoudt. "

Het is door de inwonende Geest dat wij zijn geboden kunnen bewaren, die niet zwaar zijn. "Hij die u roept, is getrouw. Hij zal het ook doen."

Geprezen zij God voor zo'n Hoge priester die onze namen op zijn hart en schouders draagt. Een Hoge priester, die altijd leeft om voor ons te pleiten en die ons volkomen gelukkig kan maken. Geprezen zij God voor de heerlijkheid van het nieuwe verbond.

Hebreeën 9

We gaan straks eerst de verzen 1 t/m 5 lezen en toelichten waarin een korte beschrijving wordt weergegeven van de voorwerpen, die in de tabernakel stonden, met name in het heilige en in het heilige der heiligen.

1 Nu had ook wel het eerste verbond bepalingen voor de eredienst en een heiligdom voor deze wereld.

Het gaat hier dus over de bepalingen van de eredienst in de tabernakel in de woestijn onder het eerste, het oude verbond.

2 Want er was een tent ingericht, de voorste, waarin de kandelaar en de tafel met de toonbroden stonden; deze werd het heilige genoemd.

De tent, volgend op de voorhof, werd het heilige genoemd en daarin bevond zich de kandelaar en de tafel met de toonbroden.

De kandelaar verspreidt licht en de tafel met de toonbroden is een beeld van het woord. En, zo zegt Psalm 119:130, "het openen van uw woorden verspreidt licht." Dat licht scheen op het voorhangsel, dat hing voor de tweede tent, het heilige der heilige.

Het voorhangsel is een beeld van het vlees van Christus, wat ook ons vlees is en waar Jezus een weg door heen baande. Met andere woorden: door het openen van het woord ontvangen wij licht, hoe wij de nieuwe en levende weg zullen bewandelen, die Jezus ons ingewijd heeft als Voorloper, door het voorhangsel, dat is zijn vlees (Hb. 6:20 en Hb. 10:19 en 20).

Het licht schijnt op het vlees, wat Jezus in de dood bracht toen Hij niet terugschold als Hij gescholden werd, en toen Hij niet dreigde als Hij leed, maar het overgaf aan Hem, die rechtvaardig oordeelt. Jezus heeft ons daarin een voorbeeld nagelaten, opdat wij in zijn voetstappen zouden treden (1 P. 2:21/23).

3 En achter het tweede voorhangsel was een tent, genaamd het heilige der heiligen.

Omdat er voor het heilige ook een gordijn hing, wordt hier gesproken over "het tweede voorhangsel." De priesters die dienst deden in de eerste tent - het heilige - mochten niet voorbij dit tweede voorhangsel komen.

4 Met een gouden reukofferaltaar en de ark des verbonds, rondom met goud overtrokken, waarin zich bevonden een gouden kruik met het manna, de staf van Aäron, die gebloed had, en de tafelen des verbonds.

Omdat dit gouden reukofferaltaar in het heilige vlak bij het voorhangsel stond (als het ware op de grens) werd het gouden reukofferaltaar in het oude verbond bij het heilige der heilige gerekend.

Toen Salomo de tempel bouwde werd ook dit gouden reukofferaltaar bij de "achterzaal" (lees: heilige der heilige) gerekend zoals in 1 Kon. 6:11b staat: "Ook overtrok hij het gehele altaar dat bij de achterzaal behoorde, met goud."

De ark is een beeld van Jezus Christus. De ark was gemaakt van acaciahout en overtrokken met goud. Acaciahout: Jezus, gesproten uit het geslacht van David naar het vlees en met goud overtrokken: naar de geest is Hij Gods Zoon.

In de ark bevond zich de gouden kruik met manna, en de staf van Aäron, die gebloed had en amandelen had voortgebracht (Num. 17:8) en de stenen tafelen van het verbond. Voor het eerst wordt hier in de bijbel genoemd, dat deze kruik met manna van goud was.

De gouden kruik met manna: Christus is het brood des levens. Er staat in Johannes 6:35 het volgende:

" Jezus zeide tot hen: Ik ben het brood des levens; wie tot Mij komt, zal nimmermeer hongeren en wie in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten."

De tafelen van het verbond waren ook in de ark aanwezig. We denken aan de woorden van Jezus genoemd in Mt. 5:17 "Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen."

En Rom. 13:10 "De liefde doet de naaste geen kwaad; daarom is de liefde de vervulling der wet." Christus had lief en vervulde daarmee de wet.

5 Daarboven waren de cherubs der heerlijkheid, die het verzoendeksel overschaduwden; hierover kunnen wij nu niet in bijzonderheden treden.

De schrijver van Hebréeën zegt hier: wij kunnen hierover nu niet in bijzonderheden treden en dat doen wij daarom nu ook niet. De schrijver wil namelijk andere zaken benadrukken en daarom gaan we verder met de verzen 6 t/m 9:

6 Dit was dan aldus ingericht, en de priesters kwamen bij het vervullen van hun diensten voortdurend in de voorste tent.

7 Maar in de tweede alleen de hogepriester, eenmaal in het jaar, niet zonder bloed, dat hij offerde voor zichzelf en voor de zonden door het volk in onwetendheid bedreven.

8 Daarmede gaf de Heilige Geest te kennen, dat de weg naar het heiligdom nog niet openlag, zolang de eerste tent nog bestond.

Hier wordt een zaak van belang genoemd, iets wat de Heilige Geest ons te kennen geeft. Er wordt hier namelijk gesproken over een weg naar het heiligdom en die weg lag nog niet open onder het oude verbond.

Maar voor ons, die leven onder het nieuwe verbond in zijn bloed, ligt die weg nu wel open! Het is de weg door het voorhangsel en dat is Zijn vlees wat ook ons vlees is, en die weg is Jezus als Voorloper gegaan en dat wil zeggen dat wij Hem daarop kunnen volgen. We gaan daar in Hb. 10:19/20 nader op in.

Wat wij al wel daarover gelezen hebben, staat in Hb. 6:19. Daar wordt gesproken dat onze hoop is als een anker der ziel, dat veilig en vast is, en dat reikt tot binnen het voorhangsel, waarheen Jezus voor ons als voorloper is binnengegaan. Deze weg ligt open zegt de heilige Geest.

We gaan verder met Hb. 9:9

9 Dit was een zinnebeeld voor tegenwoordige tijd, in zoverre gaven en offers gebracht werden, die niet bij machte waren hem, die God daarmede dient, voor zijn besef te volmaken.

In vers 9 maakt de heilige Geest ons weer iets duidelijk. Hier wordt het woord "besef" genoemd maar in de Staten vertaling staat het woord "geweten". Het geweten is ons *persoonlijk* besef van goed en kwaad. Onder het nieuwe verbond mogen wij God met een zuiver geweten dienen (Rom. 14:32).

10 Daar zij met hun spijzen en dranken en onderscheiden wassingen slechts bepalingen voor het vlees zijn, opgelegd tot de tijd van het herstel.

De tijd van het herstel is dat na de wet, die door Mozes gegeven is, de genade en de waarheid door Jezus Christus gekomen zijn. (Joh.1:17)

11 Maar Christus, opgetreden als hogepriester der goederen, die gekomen zijn, is door de grotere en meer volmaakte tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is, niet van deze schepping.

12 En dat niet met het bloed van bokken en kalveren, maar met zijn eigen bloed eens voor altijd binnengegaan in het heiligdom, waardoor Hij een eeuwige verlossing verwierf.

Door zijn eigen bloed verwierf Hij een eeuwige verlossing zoals ook staat in Col. 1:13/14 "Hij heeft ons verlost uit de macht der duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon zijner liefde, in wie wij de verlossing hebben, de vergeving der zonden."

De rijkdom van die eeuwige verlossing wordt nader omschreven in verzen 13 en 14.

13 Want als reeds het bloed van bokken en stieren (dat door de hogepriester gebruikt werd op de grote verzoendag Lv. 16) en de besprenging met de as der vaars (dat is de as van een gawe, rode koe Num. 19:2+9) hen, die verontreinigd zijn, heiligt, zodat zij naar het vlees gereinigd worden. Zij werden daardoor uiterlijk, naar het vlees, gereinigd.

14 Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, die door de eeuwige Geest Zichzelf als een smetteloos offer aan God gebracht heeft, ons bewustzijn reinigen van dode werken, om de levende God te dienen?

Wat voor offer bracht Christus? Hij bracht Zichzelf als offer. Hij was een smetteloos offer maar ook Hij kon dat uit Zichzelf niet doen (Joh. 5:19+30). Daarom staat er ook dat Hij Zichzelf door de eeuwige Geest als een smetteloos offer aan God gebracht heeft.

Christus' offer heeft een zo grote verlossing voor ons bewerkt, dat zijn bloed ook ons bewustzijn (ons geweten) kan reinigen van dode werken, om de levende God te dienen.

In Numeri 19 wordt gesproken over de as van de vaars - dat is een jonge rode koe - dat vermengd werd met levend water (dat is stromend water) en gesprengd werd op mensen die met een dode in aanraking waren geweest. Een prachtig zinnebeeld van de reiniging van dode werken, waar in Hebr. 9 vers 14 over gesproken wordt.

Wat zijn dode werken? Alle werken waarmee wij de levende God niet dienen. Daarom is het Gods bedoeling dat wij met al onze werken, wat wij ook doen, de levende God dienen zoals in Col. 3:23/24 staat:

"Wat gij ook doet, verricht uw werk van harte, als voor de Here en niet voor mensen; gij weet toch dat gij van de Here tot vergelding de erfenis zult ontvangen. Gij dient Christus als heer."

Alles krijgt in ons leven zin – ook werken als afwassen, strijken, koken en tuin onderhoud – wanneer wij dit alles doen "als voor de Here en niet voor mensen". Er staat ook dat zijn bloed ons bewustzijn – in een andere vertaling staat – ons geweten kan reinigen van dode werken. De Farizeeën waren zo pijnlijk nauwkeurig in hun geweten, dat zij tienden gaven van

tuinkruiden, zoals de munt, de dille en de komijn maar al hun werken deden ze, om in het oog te lopen bij de mensen (Mt. 23:5+23).

15 En daarom is Hij de middelaar van een nieuw verbond, opdat, nu Hij de dood had ondergaan, om te bevrijden van de overtredingen onder het eerste verbond, de geroepenen de belofte der eeuwige erfenis ontvangen zouden.

Door het offer en bloed van Jezus was er ook een rechtsgeldige vergeving voor diegenen, die onder het eerste verbond (testament) geleefd hadden en hun zonden hadden beleden. Het is immers onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken zonden zou wegnemen (Hb. 10:4).

Door die bevrijding van overtredingen door het offer van Jezus werden – toen Jezus nederdaalde in het dodenrijk – deze gelovigen uit het oude verbond, die uitzagen naar de komst van Jezus zoals Abraham, Noach, Daniël en Job enz. als krijgsgevangenen uit het dodenrijk in triomf door Jezus meegevoerd naar het paradijs waar zij nu vertoeven.

In Ef. 4:8 staat: "opgevaren naar de hoge, voerde Hij krijgsgevangenen mede." De gevolgen door de dood van Jezus voor de geroepenen onder het nieuwe testament zijn nog groter. Er is voor hen de belofte van de eeuwige erfenis. Een eeuwige erfenis is iets wat altijd blijft bestaan (1 Petrus 1:4).

16 Want waar een testament is, moet noodzakelijk van de dood van de erflater melding gemaakt worden.

17 Een testament toch wordt alleen van kracht, indien er iemand gestorven is, daar het nog geen gevolg heeft, zolang de erflater leeft.

Jezus is gestorven en laat ons zijn testament na, en hoevele beloften Gods er ook zijn, in Hem is het: ja (2 Cor. 1:20a).

"En dat gij zonen zijt – God heeft de Geest zijns Zoons uitgezonden in onze harten, die roept: Abba, Vader; gij zijt dus niet meer slaaf, doch zoon; indien gij zoon zijt, dan zijt gij ook erfgenaam door God." Gal. 4:6/7.

"Zijn wij nu kinderen, dan zijn wij ook erfgenamen: erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus; immers, indien wij delen in zijn lijden, is dat om ook te delen in zijn verheerlijking. " Rom. 8:17.

We lezen verder Hb. 9:18 t/m 22 waarin genoemd wordt dat de afbeeldingen van de hemelse dingen met bloed gereinigd moesten worden. In de hoofdstukken 8 en 9 van Hebreëën komt 14x het woord "bloed" voor.

18 Daarom is ook het eerste verbond niet zonder bloed ingewijd.

19 Want nadat door Mozes elk gebod volgens de wet aan al het volk was medegedeeld, nam hij het bloed der kalveren en der bokken met water, scharlaken wol en hysop en besprengde het boek zelf en al het volk,

20 Zeggende: Dit is het bloed van het verbond, dat God u heeft voorgeschreven.

21 En ook de tabernakel en al het gereedschap voor de eredienst besprengde hij evenzo met bloed.

22 En nagenoeg alles wordt volgens de wet met bloed gereinigd, en zonder bloedstorting geschiedt er geen vergeving.

Daar de tabernakel en wat daarin stond, en de offers die gebracht werden, afbeeldingen waren van de hemelse dingen, moest ook dat alles met bloed gereinigd worden, wijzende op het bloed van Christus. En, zo zegt vers 22: zonder bloedstorting geen vergeving.

23 Noodzakelijk moesten dus hiermede de afbeeldingen van de hemelse dingen gereinigd worden, maar de hemelse dingen zelf met betere offeranden dan deze.

24 Want Christus is niet binnengegaan in een heiligdom met handen gemaakt, een afbeelding van het ware, maar in de hemel zelf, om thans, ons ten goede, voor het aangezicht Gods te verschijnen.

.... Om thans, ons ten goede, voor het aangezicht Gods te verschijnen. Hij leeft altijd om voor ons te pleiten (Hb. 7:25).

25 Ook niet om Zichzelf dikwijls te offeren, gelijk de hogepriester jaarlijks met ander bloed dan het zijne in het heiligdom gaat.

26 Want dan had Hij dikwijls moeten lijden sinds de grondlegging der wereld; maar thans is Hij eenmaal, bij de voleinding der eeuwen, verschenen om door zijn offer de zonde weg te doen.

Jezus verscheen eenmaal bij de voleinding der eeuwen. Men kan zeggen: de schuld van alle eeuwen is op Hem neergekomen. De laatste Adam is verschenen om door zijn offer de zonde (enkelvoud) weg te doen. De zonde die oorspronkelijk door de eerste Adam als één enkel feit begonnen is (1 Cor. 15:45).

27 En zoals het de mensen beschikt is, eenmaal te sterven en daarna het oordeel,

Een mens sterft niet tweemaal maar eenmaal, en daarna het oordeel. En wat ons christenen betreft: er staat in 2 Cor. 5:10: "Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder wegdrage wat Hij in zijn lichaam verricht heeft, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad."

28 Zo zal ook Christus, nadat Hij Zich eenmaal geofferd heeft om veler zonden op Zich te nemen, ten tweeden male zonder zonde aanschouwd worden door hen, die Hem tot hun heil verwachten.

Bij zijn wederkomst verschijnt de verheerlijkte Christus in zijn verheerlijkt lichaam.

In 2 Thes. 1:9b en 10 staat: "wanneer Hij komt, om op die dag verheerlijkt te worden in zijn heiligen en met verbazing aanschouwd te worden in allen, die tot geloof gekomen zijn."

Wij zullen niet alleen Jezus met verbazing aanschouwen maar ook Hem met verbazing aanschouwen in allen, die tot geloof gekomen zijn. Welk een dag – ere zij Hem die op de troon gezeten is en het Lam.

Hebreeën 10

1 Want daar de wet slechts een schaduw heeft der toekomstige goederen, niet de gestalte dier dingen zelf, is zij nimmer in staat ieder jaar met

dezelfde offeranden, die onafgebroken gebracht worden, degenen, die toetreden, te volmaken.

De wet is slechts een schaduw; de werkelijkheid is: Christus en zijn dienst in de ware tabernakel. De kringloop van offeranden kon hen, die toetraden, niet volmaken.

2 Immers, zou anders het offeren daarvan niet opgehouden zijn, doordat degenen, die de dienst verrichten, na eenmaal gereinigd te zijn, generlei besef van zonden meer hadden?

Ons besef van zonden vindt plaats in ons geweten.

Onder de genade, in het nieuwe verbond, is het mogelijk om te leven zoals Paulus schrijft over het getuigenis van zijn geweten in 2 Cor. 1:12 waar staat: "want dit is onze roem, het getuigenis van ons geweten, dat wij in heiligheid en reinheid Gods, niet in vleeselijke wijsheid, maar in de genade Gods, in de wereld verkeerd hebben." Hij was door het offer van Christus gereinigd en had "generlei besef van zonden" meer maar diende God met een rein geweten.

3 Doch door die offeranden werden ieder jaar de zonden in gedachtenis gebracht; 4 Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren of bokken zonden zou wegnemen.

Deze kringloop van offers was een schaduw van het ware offer van Christus. Alleen zijn bloed kan zonden wegnemen. In 1 Joh. 1:9 staat dat als wij onze zonden belijden, Hij getrouw is en rechtvaardig, om ons (1) de zonden te vergeven en ons (2) te reinigen van alle ongerechtigheid.

5 Daarom zegt Hij bij zijn komst in de wereld: Slachtoffer en offergave hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij een lichaam bereid.

Hier horen wij de Zoon tot de Vader spreken met dat, wat geschreven staat in Psalm 40:7-9. "Slachtoffer en offergave hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij een lichaam bereid". En in dat lichaam heeft Jezus Zichzelf door de eeuwige Geest als een smetteloos offer aan God heeft gebracht. (Hb. 9:14).

En met beroep op Gods barmhartigheden worden ook wij in Romeinen 12:1 opgeroepen, om onze lichamen te stellen tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer. Ja, dat is onze redelijke eredienst.

Jezus kwam immers niet om gediend te worden maar stelde zijn lichaam als een offer om te dienen, en dat zal ook de gezindheid zijn van zijn discipelen (Mt. 20:28).

6 In brandoffers en zondoffers hebt Gij geen welbehagen gehad. 7 Toen zei Ik: zie, hier ben Ik (in de boekrol staat van Mij geschreven) om uw wil, o God, te doen.

Het is de boekrol die Jezus daartoe opriep en het is diezelfde boekrol, die ons daartoe oproept. Dus ook over ons staat in de boekrol geschreven om zijn wil te doen en dat met vreugde, zoals in Psalm 40:9 staat: "ik heb lust om uw wil te doen, mijn God, uw wet is in mijn binnenste."

8 In de aanhef zegt Hij: Slachtoffers en offergaven, brandoffers en zondoffers, hebt Gij niet gewild, noch daarin een welbehagen gehad, hoewel zij naar de wet gebracht worden. 9 Doch daarna heeft Hij gezegd: Zie, hier ben Ik om uw wil te doen. Hij heft het eerste op, om het tweede te laten gelden.

Duidelijk wordt hier gemaakt aan de christen-Joden en ons, dat de oud testamentische offers met de komst van de Here Jezus worden opgeheven. Hij heft het eerste op om het tweede (de Zoon heeft Zichzelf als offer gebracht) te laten gelden.

10 Krachtens die wil zijn wij eens voor altijd geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus.

En zó is het: door dit offer van Jezus, eens en voor altijd verricht, heeft Jezus ons eens en voor altijd geheiligd, dat wil zeggen: apart gezet om met vreugde zijn wil te doen.

11 Voorts staat elke priester dagelijks in zijn dienst om telkens dezelfde offers te brengen, die nimmer de zonden kunnen wegnemen.

12 Deze echter is, na één offer voor de zonden te hebben gebracht, voor altijd gezeten aan de rechterhand van God,

Door de komst en het offer van Jezus werd het leven van de christen-Jood totaal anders. Hij moest de overstap maken van het oude naar het nieuwe verbond en loskomen van de inzichten, die hij als Jood van huis had meegekregen. Zijn oog en ook ons oog mag nu gericht zijn op de hemelse Hogepriester, die voor altijd gezeten is aan de rechterhand Gods om daar voor ons te pleiten.

13 Voorts afwachtende, totdat zijn vijanden gemaakt worden tot een voetbank voor zijn voeten.

Hoewel wij verlost zijn uit de macht der duisternis zien we nog niet, dat in deze wereld de satan gebonden is. Daarop wachten wij nog.

14 Want door één offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt, die geheiligd worden.

In de Leidse vertaling is vers 14 aldus vertaald: "Want hij heeft met dat ene offer voor altijd hen, die geheiligd worden, tot volkomenheid gevoerd."

Door dat ene offer is Hij er de oorzaak van dat wij geheiligd worden en door dat ene offer wil Hij ons tot de volmaaktheid naar het geweten voeren, zoals op meerdere plaatsen in de Hebreeënbrief staat.

15 En ook de Heilige Geest geeft ons daarvan getuigenis.

De heilige Geest is aan het woord en kondigt het nieuwe verbond aan met de woorden, die genoemd worden in Jeremia 31:33-34

16 Want nadat Hij gezegd had: Dit is het verbond, waarmee Ik Mij aan hen verbinden zal na die dagen, zegt de Here: Ik zal mijn wetten in hun harten leggen, en die ook in hun verstand schrijven.

Niet meer Gods woorden als wetten op steen, maar zijn woorden, gelegd in onze harten en geschreven in ons verstand, zoals men tekstbestanden kan vastleggen op een harde schijf van een computer.

En blijven wij in Zijn woord – of blijft Zijn woord in ons – dan maakt dat woord - wat de waarheid is - ons vrij (Joh. 8:31).

17 En hun zonden en ongerechtigheden zal Ik niet meer gedenken.

Ook dat is de rijkdom van het nieuwe verbond: Hij heeft ons verlost uit de macht der duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon zijner liefde, in wie wij de verlossing hebben, de vergeving der zonden (Col. 1:13/14). Wanneer wij oprecht om vergeving hebben gevraagd, gedenkt Hij onze zonden en ongerechtigheden niet meer.

18 Waar dan voor deze dingen vergeving bestaat, is er geen zondoffer meer nodig.

Weer aan de christen-Joden: er zijn geen zondoffers meer nodig voor vergeving.

19 Daar wij dan, broeders, volle vrijmoedigheid bezitten om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus.

Wij hebben niet alleen vrijmoedigheid, maar volle vrijmoedigheid om de weg te betreden die in het heiligdom uitkomt. Die volle vrijmoedigheid is gebaseerd op het bloed van Jezus, zijn volmaakte offer.

Echter, in de grondtekst staat niet: door het bloed, maar in het bloed van Jezus. Dat is iets waar een diepere betekenis in ligt. Het bloed van Jezus spreekt van vergeving jegens anderen en Stefanus was in het bloed van Jezus toen Hij uitriep: "Here, reken hun deze zonde niet toe ." (Hand. 7:60).

Stefanus had niet alleen vergeving voor zijn eigen zonden, maar hij rekende ook de zonden, die anderen hem aandeden, niet toe, net als Jezus dat deed.

Doen wij dat ook, dan bewandelen wij de nieuwe en levende weg die Jezus heeft ingewijd zoals het volgende vers zegt.

20 Langs de nieuwe en levende weg, die Hij ons ingewijd heeft, door het voorhangsel, dat is, zijn vlees.

Hier wordt gesproken van een weg. Tussen Antwerpen en Brussel ligt een weg en men kan niet van Antwerpen in Brussel komen, zonder over die weg te gaan.

Ook staat er, dat die weg nieuw is. Jezus kwam met het nieuwe, hetgeen wij lezen in de zgn. bergrede. In Mt. 5:38 en verder lezen we iets over het nieuwe, waar Jezus mee kwam. Eerst noemt Jezus het oude in vers 39 "oog om oog en tand om tand." Zegt iemand een krenkend woord tegen u, dan zegt u een krenkend woord terug en wordt iemand kwaad op u, dan wordt u ook kwaad. Maar dat is het oude.

Jezus kwam met het nieuwe en dat staat in vers 39: "als iemand u op de rechterwang slaat, keer hem dan ook de andere toe." En in vers 41: "dwingt iemand u voor één mijl, ga er twee met hem." En in vers 44: "zegent wie u vervloeken en doet wel degenen, die u haten." Dat is het nieuwe waar Jezus mee kwam en dat kan weer alleen uitvoerbaar zijn, als men een nieuwe schepping is.

De weg is ook een levende weg. Jezus noemt in Mt. 7:14: "Smal is de weg, die ten leven leidt". Jezus heeft die weg ingewijd en dat betekent dat wij mogen volgen. Hem volgen op deze smalle weg ten leven, noemt Jezus in Lucas 9:23 met de woorden: "Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme dagelijks zijn kruis op en volge Mij".

Jezus heeft die weg, die naar het heiligdom leidt, ingewijd door als eerste die weg te gaan, dwars door het voorhangsel heen.

Er klopt dus iets niet in een lied uit de bundel Opwekking (192) waar staat: "Ik kom in uw heiligdom binnen, het voorhangsel ga ik voorbij." Men moet niet het voorhangsel voorbij gaan maar er doorheen gaan, want Jezus heeft door dat voorhangsel een nieuwe en levende weg ingewijd. En ingewijd betekent dat er meer zullen volgen. En die weg ging door Zijn vlees, wat ook ons vlees is.

21 En wij een grote priester over het huis Gods hebben.

Er is iets wat wij – als huis Gods - hebben. Wat hebben wij dan? Een grote priester, die ons volkomen zalig kan maken, daar Hij altijd leeft om voor ons te pleiten.

22 Laten wij toetreden met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, met een hart, dat door besprenging gezuiverd is van besef van kwaad, en met een lichaam, dat gewassen is met zuiver water.

Een waarachtig hart is een oprecht hart. In volle zekerheid des geloofs: met een volledig vertrouwen. Dus in oprechtheid en vertrouwen toetreden.

Gezuiverd van besef van kwaad: de Staten Vertaling zegt: onze harten gereinigd zijnde van een kwaad geweten. Dus toetreden in oprechtheid, en met vertrouwen en met een goed geweten.

Een lichaam, dat gewassen is met zuiver water: De priesters van het oude verbond moesten een reiniging met water ondergaan, voordat zij de dienst konden verrichten. Het zuivere water is een beeld van Gods woord. Door de reiniging van het waterbad met het woord zullen wij ook ons lichaam Hem toewijden.

23 Laten wij de belijdenis van hetgeen wij hopen onwankelbaar vasthouden, want Hij, die beloofd heeft, is getrouw.

Onze belijdenis is niet gebaseerd op eigen kracht, maar op de genade die onze grote hogepriester geeft aan degenen, die geloven en hun hoop belijden.

Er staat "onwankelbaar vasthouden". Dat geeft weer, dat wij onze belijdenis, de belijdenis van hetgeen wij hopen, kunnen opgeven, omdat het niet zo gaat als we graag zouden willen. Daarom is het van belang dat wij onze hoop onwankelbaar vasthouden.

24 En laten wij op elkander acht geven om elkaar aan te vuren tot liefde en goede werken.

Vuur moet soms aangeblazen worden. Wij worden aangespoord om op elkaar acht te geven en elkaar aan te vuren tot (1) liefde en (2) goede werken.

25 Wij moeten onze eigen bijeenkomst niet verzuimen, zoals sommigen dat gewoon zijn, maar elkander aansporen, en dat des te meer, naarmate gij de dag ziet naderen.

Er kan een reden zijn voor verzuim maar dat moet geen "gewoonte" worden. De samenkomst wordt gezien als een plaats waar "we elkander aansporen" en wel des te meer naarmate de dag van Jezus wederkomst naderbij komt.

26 Want indien wij opzettelijk zondigen, nadat wij tot erkenning der waarheid gekomen zijn, blijft er geen offer voor de zonden meer over.

27 Maar een vreselijk uitzicht op het oordeel en de felheid van een vuur, dat de wederspanningen zal verteren.

Wij worden er op gewezen, hoe ernstig het is te zondigen, nadat wij de waarheid hebben leren kennen. In 2 Petrus 2:20-22 staan soortgelijke ernstige woorden:

"Want indien zij, aan de beoedelingen der wereld ontvloden door de erkenning van de Here en Heiland Jezus Christus, toch weer erin verstrikt raken en erdoor overmeesterd worden, dan is hun laatste toestand erger dan de eerste.

Het zou immers beter voor hen geweest zijn, geen kennis verkregen te hebben van de weg der gerechtigheid, dan met die kennis zich af te keren van het heilige gebod dat hun overgeleverd is.

Hun is overkomen, wat een waar spreekwoord zegt: Een hond, die teruggekeerd is naar zijn uitbraaksel, of: een gewassen zeug naar de modderpoel."

28 Indien iemand de wet van Mozes ter zijde heeft gesteld, wordt hij zonder mededogen gedood op het getuigenis van twee of drie personen.

Een voorbeeld daarvan staat in Deut. 17:2/6.

29 Hoeveel zwaarder straf, meent gij, zal hij verdienen, die de Zoon van God met voeten heeft getreden, het bloed des verbonds, waardoor hij geheiligd was, onrein geacht en de Geest der genade gesmaad heeft?

Iemand die opzettelijk zondigt, veracht het bloed van Christus dat hem vrij had gekocht en afgezonderd had van de boze. Hij smaadt daarmee ook de Geest der genade, die bij machte was hem voor iedere zonde te bewaren. Deze Geest had hem ook willen onderwijzen in zijn geweten aangaande goed en kwaad, maar zo iemand schuift deze genade opzettelijk ter zijde.

30 Want wij weten, wie gezegd heeft: Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden! En wederom: De Here zal zijn volk oordelen.

Er is wel degelijk een verschil tussen (1) hen, die de Heer oprecht volgen en misschien door verleiding of pressie in zonde vallen, waarvoor dan vergeving is, en (2) tussen hen die willens en wetens zondigen, die het kwaad opzoeken en die er geen berouw over hebben.

31 Vreselijk is het, te vallen in de handen van de levende God!

Van Ananias en Saffira kan men zeggen, dat zij samen opzettelijk zondigden. Petrus zei, dat zij de heilige Geest bedrogen hadden (Hand. 5:1-11). Bij het horen van deze woorden viel Ananias neer en blies de adem uit. En ook over Saffira staat: "En zij viel terstond neder voor zijn voeten en blies de adem uit."

32 Herinnert u de dagen van weleer, toen gij, na verlicht te zijn, zo menigmaal lijden doorworsteld hebt, 33 Hetzij zelf een schouwspel van smaad en verdrukking, hetzij deelnemende aan het lot van hen, die in zulk een toestand verkeerden.

De schrijver herinnert hen aan vroegere tijden; ze waren verlicht geworden door de woorden van Jezus die sprak: "Zalig zijt gij, wanneer u de mensen haten en wanneer zij u uitstoten, en smaden en uw naam als slecht verwerpen ter wille van de Zoon des mensen. Verblijdt u te dien dage en springt op van vreugde, want, zie, uw loon is groot in de hemel." (Luc. 6:22/23).

Door zulke bemoedigende woorden van Jezus worden wij verlicht en die helpen ook ons door het lijden heen te komen.

Zo sprak ook Petrus in 1 Petr. 2:19/20: "Want dit is genade, indien iemand, omdat hij met God rekening houdt, leed verdraagt, dat hij ten onrechte lijdt ... maar als gij goed doet en dan lijden moet verduren, dát is genade bij God."

Gesterkt door zulke woorden van genade hoeft men niet tegen het lijden op te zien. De Heer is met ons, en zijn woord is in ons en zijn Geest is in ons.

34 Want gij hebt met de gevangenen mede geleden en de roof van uw bezit blijmoedig aanvaard, want gij wist, dat gijzelf een beter en blijvend bezit hebt.

Wat een tijd was dat! Ze hadden de roof van hun bezit niet slechts aanvaard maar blijmoedig aanvaard. Ze verzamelden zich schatten in de hemel.

35 Geeft dan uw vrijmoedigheid niet prijs, die een ruime vergelding heeft te wachten.

Ze worden aangevuurd om hun vrijmoedigheid niet prijs te geven; die wacht een ruime vergelding.

36 Want gij hebt volharding nodig, om, de wil van Gods doende, te verkrijgen hetgeen beloofd is.

De beloften verkrijgen wij door de wil van God te doen: dat is leven als een rechtvaardige, door de kracht van de heilige Geest.

37 Want nog een korte, korte tijd, en Hij, die komt, zal er zijn en niet op Zich laten wachten.

Jezus komt! Straks zal Hij er zijn en niet op Zich laten wachten! Daarvoor wordt een schriftwoord aangehaald uit Habakuk 2:3/4 waar o.a. staat: "want komen zal het gewis, uitblijven zal het niet maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven." En daar begint vers 38 mee.

38 En mijn rechtvaardige zal uit geloof leven; maar als hij nalatig wordt, dan heeft mijn ziel in hem geen welbehagen.

Dat is het gevaar waar deze christen-Joden zich in bevonden: traag en nalatig worden. Wie nalatig wordt, laat het er bij zitten en geeft de moed op. Dan – zegt de Heer – heeft mijn ziel in hem geen welbehagen.

39 Doch wij hebben niets van doen met nalatigheid, die ten verderve leidt, doch met geloof, dat de ziel behoudt.

Doch wij – de schrijver en de lezers van deze brief – hebben niets van doen met nalatigheid., maar met geloof, dat de ziel behoudt.

Wij willen niets van doen hebben met traagheid en nalatigheid. Het geloof behoudt de ziel! Halleluja! En dan gaat de schrijver de geloofsgetuigen voor hun ogen schilderen in het volgende hoofdstuk.

Hebreeën 11

1 Het geloof nu is de zekerheid der dingen, die men hoopt, en het bewijs der dingen, die men niet ziet.

Geloof is zekerheid! Geloof is de zekerheid van de dingen, die men verwacht. Denk aan Abraham. Hij geloofde in Gods belofte dat hij een zoon zou krijgen. De jaren verstreken en hij merkte dat zijn eigen lichaam verstorven was en dat Sara - naar de mens gesproken - geen kinderen meer kon baren.

Maar aan de belofte Gods heeft hij niet getwijfeld door ongeloof. Hij had zekerheid en die zekerheid was gebaseerd op Gods belofte en niet op wat hij zag of voelde.

Daardoor is ook het geloof een bewijs van de dingen, die men niet ziet. Het bewijs kwam toen Isaak geboren werd maar de zekerheid dat hij geboren zou worden, was er al voor die tijd.

2 Want door dit geloof is aan de ouden een getuigenis gegeven.

Aan de ouden is een getuigenis gegeven: voordat Henoeh werd weggenomen, werd van hem getuigd, dat hij Gode welgevallig was. Echter, zonder geloof is het onmogelijk Hem welgevallig te zijn. In Gen. 5:24 wordt verteld dat Henoeh wandelde met God en dat kan alleen maar door het geloof, omdat men dan wandelt met iemand die men niet ziet.

3 Door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het woord Gods tot stand gebracht is, zodat het zichtbare niet ontstaan is uit het waarneembare.

"Alle dingen zijn door het Woord geworden en zonder dit is geen ding geworden, dat geworden is." (Joh. 1:3).

4 Door het geloof heeft Abel Gode een beter offer gebracht dan Kaïn; hierdoor werd van hem getuigd, dat hij rechtvaardig was, daar God getuigenis gaf aan zijn gaven, en hierdoor spreekt hij nog, nadat hij gestorven is.

Abel bracht een offer van de eerstelingen van zijn schapen, van hun vet. Zijn offer wees naar het lam Gods, het offer van Jezus. Abel kwam niet met zijn eigen gerechtigheid, maar wilde zich aan de gerechtigheid Gods onderwerpen. Omdat dit opgetekend staat in de bijbel in Gen. 4:3/4 spreekt Abel nog, nadat hij gestorven is.

Kaïn echter bracht van de vruchten der aarde aan de Here een offer; een beeld daarvan is, dat hij zijn eigen gerechtigheid wilde doen gelden.

5 Door het geloof is Henoeh weggenomen zodat hij de dood niet zag, en hij werd niet meer gevonden, want God had hem weggenomen. Want voordat hij werd weggenomen, is van hem getuigd, dat hij Gode welgevallig was geweest.

Ooit wel eens een "jonge" vader van 162 jaar gezien met zijn pasgeboren zoon in zijn armen? Nee natuurlijk, maar zo'n vader heeft wel geleefd! Hij heette Jered en hij was de vader van Henoeh. Die Jered stierf op de ongewone maar gezegende leeftijd van 962 jaar.

Zijn zoon Henoch echter stierf niet. Dat is ook ongewoon want – zo verhaalt ons Genesis 5:24 - hij was niet meer, want God had hem weggenomen.

Er staat van Henoch geschreven, dat hij wandelde met God. En met God wandelen kan alleen maar door het geloof omdat God niet zichtbaar is. En dit wandelen met Hem in het geloof was nu juist God welgevallig.

6 Maar zonder geloof is het onmogelijk Hem welgevallig te zijn. Want wie tot God komt, moet geloven, dat Hij bestaat en een beloner is voor wie Hem ernstig zoeken.

Wie tot God komt, moet geloven dat Hij bestaat. God is een beloner, voor wie Hem ernstig zoeken. Wanneer iemand ernstig God zoekt, zal deze Zich aan hem openbaren en zal hij Hem ook vinden.

7a Door het geloof heeft Noach, nadat hij een godsspraak ontvangen had over iets, dat nog niet gezien werd, eerbiedig de ark toebereid tot redding van zijn huisgezin.

Noach bouwde de ark niet uit egoïsme om zijn vrouw en kinderen en zichzelf te redden. Nee, Noach had een godsspraak ontvangen en hij wist nauwkeurig wat hij doen moest: een ark maken van drie verdiepingen van 300 el lang, 50 el breed en 30 el hoog.

7b En door dat geloof heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden der gerechtigheid, die aan het geloof beantwoordt.

Noach wordt in 2 Petrus 2:5 "de prediker der gerechtigheid" genoemd. Hij bouwde eerbiedig de ark en was een geloofsgetuige en door dat geloof heeft hij de wereld veroordeeld.

Ook Jezus sprak over Noach in Mattheus 24:38 en verder : "Want zoals het was in de dagen van Noach, zo zal de komst van de Zoon des mensen zijn. Want zoals zij in die dagen voor de zondvloed waren, etende en drinkende, huwende en ten huwelijk gevende, tot op de dag, waarop Noach in de ark ging, en zij niets bemerkten, eer de zondvloed kwam en hen allen wegnam, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn.

Dan zullen er twee in het veld zijn, een zal aangenomen worden en een achtergelaten worden ... Waakt dan, want gij weet niet, op welke dag uw Here komt. "

8 Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, in gehoorzaamheid getrokken naar een plaats, die hij ter erfenis zou ontvangen, en hij vertrok, zonder te weten waar hij komen zou.

God zei o.a. tot Abraham: "Ga uit uw land en uit uw maagschap naar een land dat Ik u wijzen zal." (Genesis 12:1/3). Hij gehoorzaamde en vertrok in geloof! "Waar ga je heen, Abram?" zullen ze hem gevraagd hebben. "Ik ga naar een land wat God mij wijzen zal." Dat was geloofstaal en tevens een taal die de wereld niet verstond.

9 Door het geloof heeft hij vertoefd in het land der belofte, als in een vreemd land, waar hij in tenten woonde met Isaak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte.

Door zijn vertrouwen op de leiding van God kwam Abraham in Kanaän, maar bezat daar geen grond, behalve later een stukje land voor het graf van zijn vrouw. Hij bouwde ook geen stad, maar woonde als vreemdeling in tenten.

Hoewel zijn geloof vasthield aan de belofte, dat het land voor hem en zijn nageslacht was, opende God zijn geestelijke ogen, dat er nog een ander en beter land bestond met een hemelse hoofdstad.

10 Want hij verwachtte de stad met fundamenten, waarvan God de ontwerper en bouwmeester is.

Abraham zag ook de eeuwige of geestelijke erfenis en was daardoor ook de grondlegger van het nieuwtestamentische geloof. Zo zijn dus ook zij – die uit geloof leven – kinderen van Abraham (Gal. 3:7).

11 Door het geloof heeft ook Sara kracht ontvangen om moeder te worden, en dat ondanks haar hoge leeftijd, daar zij Hem, die het beloofd had, betrouwbaar achtte.

Sara kreeg door het geloof kracht en niet omdat zij die kracht zo in haar lichaam voelde. Nee, haar lichaam was door haar hoge leeftijd oud en taai maar niet zo sterk meer. Zij kreeg kracht door geloof en dat geldt ook voor ons.

12 Daarom zijn er dan ook uit een man, en wel een verstorvene, voortgekomen als de sterren des hemels in menigte en gelijk het zand aan de oever der zee, dat ontelbaar is.

Het lichaam van Abraham was verstorven door zijn hoge leeftijd. Alle omstandigheden in de zichtbare wereld waren tegen. Maar zowel Abraham als ook Sara achtten Hem, die beloofd had, betrouwbaar.

Uit Abraham – de verstorvene – zijn koningen voortgekomen maar ook geestelijke koningen omdat ook wij zaad van Abraham zijn.

1 Petrus 2:9 noemt: "Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom, om de grote deugden te verkondigen van Hem."

13 In dat geloof zijn deze allen gestorven, zonder de beloften verkregen te hebben; slechts uit de verte hebben zij die gezien en begroet, en zij hebben beleden, dat zij vreemdelingen en bijwoners waren op aarde.

En toen Abraham een graf kocht voor zijn vrouw Sara sprak hij tot de Hethieten: "Een vreemdeling en bijwoner ben ik bij u." Alles wat Abraham in het land Kanaän als vast eigendom kon nalaten, was een graf.

14 Want wie zulke dingen zeggen, geven te kennen, dat zij een vaderland zoeken.

Abraham wist met zekerheid, dat hem een hemels vaderland stond te wachten.

15 En als zij gedachtig geweest waren aan het vaderland, dat zij verlaten hadden, zouden zij gelegenheid gehad hebben terug te keren.

Zij wisten dat het niet ging om het vaderland, waaruit zij vertrokken waren, want dan konden ze daar weer naar terugkeren.

16 Maar nu verlangen zij naar een beter, dat is een hemels, vaderland. Daarom schaamt God Zich voor hen niet hun God te heten, want Hij had hun een stad bereid.

Ze verlangden naar dit hemelse vaderland en Abraham verwachtte, zoals vers 10 zegt, de stad met fundamenten, waarvan God de ontwerper en bouwmeester is, het hemelse Jeruzalem!

17 Door het geloof heeft Abraham, toen hij verzocht werd, Isaak ten offer gebracht, en hij, die de beloften aanvaard had, wilde zijn enige zoon offeren,

De eerste belofte die Abraham ontvangen had, was door hem in geloof aanvaard. Dat geloof werd beproefd, omdat de vervulling – de geboorte van Isaak – zo lang op zich liet wachten. Nu kwam een zwaardere beproeving, maar in het geloof heeft deze aartsvader ook deze doorstaan.

Hij is niet gaan twijfelen aan de woorden van God, maar heeft deze in geloof vastgehouden. Dat is ook voor ons van belang: we zullen navolgers zijn van hen, die door geloof én geduld de beloften beërven.

18 Hij, tot wie gezegd was: Door Isaak zal men van nageslacht van u spreken. Hij heeft overwogen, dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken, 19 En daaruit heeft hij hem ook bij wijze van spreken teruggekregen

Voor de eerste maal in de bijbel is hier sprake van een opstanding uit de doden. Abraham geloofde dat zoiets mogelijk zou zijn. Hij wist: wat God ook van plan is met mij, zijn beloften falen niet.

Daarom zei hij ook in Gen. 22:5 tot de knechten die aanvankelijk met hem meereisden: "Wanneer we hebben aanbeden, zullen wij tot u terugkeren."

En van Gods kant kwam dit heerlijke getuigenis tot hem: "Uw zoon, uw enige, hebt gij Mij niet onthouden." (Gen. 22:12 en 16). Zo onthield God zijn eigen Zoon niet aan ons, maar Hij werd werkelijk geofferd.

20 Door het geloof heeft Isaak aan Jakob en Esau zijn zegen gegeven, ook voor de toekomst.

Ook Isaak was een man van geloof en de God van Abraham was de zijne. Hij geloofde in de toezeggingen die zijn vader en dus ook hij ontvangen had. Hij heeft ze doorgegeven, speciaal aan zijn zoon Jacob en dat lezen we in Genesis 27:29:

(a) "Volken zullen u dienen, en natiën zich voor u nederwerpen; (b) wees heerser over uw broederen, en de zonen uwer moeder zullen zich voor u nederbuigen. (c) Wie u vervloekt, zij vervloekt, en wie u zegent, zij gezegend."

In (a) zien we een profetie over de komende Messias en in (b) een profetie over de nog ongebooren Jozef en in c) een profetie over Israël als natie. Door het geloof heeft Isaak aan Jakob en Esau zijn zegen gegeven, ook voor de toekomst.

Voor Esau was de zegen: "Maar van uw zwaard zult gij leven en uw broeder zult gij dienen. En het zal geschieden, wanneer gij u krachtig inspant, dat gij zijn juk van uw hals zult afrukken." (Gen. 27:40).

De nakomelingen van Esau waren de Edomieten en er staat in 2 Kon. 8:22 "Toch ontrok Edom zich aan de macht van Juda tot op de huidige dag." Hier ging de zegen van Isaak aan zijn zoon Esau in vervulling.

21 Door het geloof heeft Jakob bij zijn sterven ieder der zonen van Jozef gezegend en hij heeft aangebeden, leunende op het uiteinde van zijn staf.

De zonen van Jozef waren Manasse en Efraïm. Er staat in Genesis 48:10 dat Jacob niet kon zien maar dat zijn ogen dof geworden waren van ouderdom; toen hij stierf was hij 147 jaar. Geleid door de Geest en in geloof legde Jacob zijn rechterhand op de jongste zoon Efraïm en zijn linkerhand op de oudste zoon Manasse.

Genesis 48:20 verhaalt: "En hij zegende hen te dien dage en zei: met u zal Israël zegen toewensen door te zeggen: God make u als Efraïm en als Manasse."

Nog heden ten dage is het bij vrome Joden een gebruik om op de avond van de Sabbat de kinderen op deze wijze te zegenen met de woorden: God make u als Efraïm en als Manasse.

Opmerkelijk is ook de zegen, die Jacob gaf aan zijn zoon Juda, waaruit Jezus is geboren. Jacob zei (Gen. 49:10): "De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn."

Silo ziet op de verschijning van de Messias, die zal gaan heersen en aan wie volken gehoorzaam zullen zijn.

22 Door het geloof heeft Jozef aan het einde van zijn leven gewaagd van de uittocht der kinderen Israëls en voorschriften gegeven over zijn gebeente.

Geloof is de zekerheid van de dingen, die men hoopt, die men verwacht. Let op de woorden van Jozef aan het einde van zijn leven, genoemd in Genesis 49:24/25:

"En Jozef zei tot zijn broeders: ik ga sterven; God zal zeker naar u omzien en u uit dit land voeren naar het land, dat Hij Abraham, Isaak en Jakob onder ede beloofd heeft. En Jozef deed de zonen van Israël zweren: God zal zeker naar u omzien; dan zult gij mijn gebeente van hier meevoeren."

En die woorden zijn in vervulling gegaan, want in Exodus 13:19 staat: "En Mozes nam het gebeente van Jozef mee, omdat deze de zonen van Israël plechtig had doen zweren: God zal zeker naar u omzien, dan zult gij mijn gebeente van hier met u meevoeren."

23 Door het geloof is Mozes na zijn geboorte drie maanden door zijn ouders verborgen gehouden, omdat zij zagen, dat hij een schoon kind was, en zij hebben het bevel des konings niet gevreesd.

Toen Amram en Jochebed (de ouders van Mozes) het schone en gave kindje Mozes zagen, overlegden zij dat het toch Gods bedoeling niet zou kunnen zijn dat dit kind gedood zou moeten worden volgens het bevel van Farao.

De Heer maakte hen toen in hun hart duidelijk dat Hij een plan met dit kind had. Daarom durfden zij het bevel van de koning te weerstaan en door geloof wisten zij, dat dit kind geen slachtoffer van Farao zou worden. Deze treffende geschiedenis staat in Exodus 2:1-10.

24 Door het geloof heeft Mozes, volwassen geworden, geweigerd door te gaan voor een zoon van Farao's dochter. 25 Maar hij heeft liever met het volk Gods kwaad verdragen, dan tijdelijk van de zonde te genieten.

26 En hij heeft de smaad van Christus groter rijkdom geacht dan de schatten van Egypte, want hij hield de blik gericht op de vergelding.

De smaad waarvoor Mozes koos, is dus een voorafschaduwning van de smaad van Christus. Mozes hield de blik gericht op de vergelding, zoals ook de Here Jezus, die, om de vreugde, welke vóór Hem lag, het kruis op Zich genomen heeft. (Hb. 12:2).

De schatten van Egypte hield aardse rijkdom voor Mozes in, maar hij heeft de smaad van Christus een grotere rijkdom geacht. De smaad van Christus dragen is dus geestelijke rijkdom!

Jezus sprak in Mt. 5:11/12:

" Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnentwil. Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij de profeten voor u vervolgd."

27 Door het geloof heeft hij Egypte verlaten, zonder de toorn des konings te duchten. Want hij bleef standvastig, als ziende de Onzienlijke.

Mozes zag met zijn geloofsoog de eeuwige en onzienlijke God. Door dat geloof was hij niet bevreesd voor de koning en kon hij standvastig en beslist handelen.

28 Door het geloof heeft hij het Pascha gehouden en het bloed doen aanbrengen, opdat de verderver hun eerstgeborenen niet zou aanraken.

De instelling van het Pascha is een beeld van het slachten van het Offerlam Jezus.

29 Door het geloof zijn zij door de Rode Zee gegaan als over droog land, terwijl de Egyptenaren, toen zij het ook beproefden, verzwolgen werden.

Op bevel van Jahwé moest Mozes zijn staf opheffen en zijn hand over de zee uitstrekken en haar splijten, zodat de Israëlieten midden door de zee konden gaan op het droge (Ex. 14:16).

Mozes had de belofte en ging in geloofsgehoorzaamheid. De Egyptenaren hadden geen belofte, waarop zij zich konden verlaten. Zij handelden niet uit geloof maar vertrouwden op hun eigen kracht.

Door hun geloofsgehoorzaamheid bereikten de Israëlieten de overkant; de Egyptenaren echter werden verzwolgen.

30 Door het geloof zijn de muren van Jericho neergestort, nadat het volk er zeven dagen lang omheen getrokken was.

Er was geloof in de levende God voor nodig om iedere dag zo'n stille omgang om Jericho te maken en op de zevende dag zelfs zeven keer. Voor ons een aansporing om – zoals Hb. 6:11/12 zegt - niet traag te worden, maar navolgers te zijn van hen, die door geloof en geduld de beloften beërven.

31 Door het geloof is Rachab, de hoer, niet met de ongehoorzamen omgekomen, daar zij de verspieders met vrede had opgenomen.

Rachab zei tegen de verspieders: "Ik weet dat de Here u het land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is en dat alle inwoners van het land voor u sidderen ... de Here, uw God, is een God in de hemel boven én op de aarde beneden. " Jozua 2:9 en 11b

Uit deze woorden blijkt haar geloof in de levende God van Israël en door dat geloof werd zij gered en opgenomen in het volk Israël. Zij kwam niet om met "de ongehoorzamen" zoals dat in vers 31 staat.

Het huis van Rachab was op de muur van Jericho gebouwd en aan een scharlaken (rood) koord liet zij de twee verspieders zakken, die daarna ontkwamen.

De twee verspieders spraken met haar af, dat Rachab bij de belegering van Jericho dat scharlaken koord aan het venster zou hangen. Het rode koord wijst naar het bloed van Jezus waardoor aan dat huis redding werd geschonken.

Rachab de hoer, die na een reinigings ceremonie (waarbij zij en haar familie enige tijd buiten de legerplaats van de Israëlieten moest vertoeven zoals Jozua 6:23b verhaald), werd ingelijfd in het volk Israël en is daarna gehuwd met de Jood Salmon.

Rachab werd zelfs de stammoeder van Jezus want in Mt. 1:5 staat: "Salmon verwekte Boaz bij Rachab, Boaz verwekte Obed bij Ruth, Obed verwekte Isaï, Isaï verwekte David, de koning."

Zo werd Rachab de bed-overgrootmoeder van David, uit wiens geslacht Jezus is geboren naar het vlees.

32 En wat moet ik nog verder aanvoeren? Immers, de tijd zou mij ontbreken, als ik ging verhalen van Gideon, Barak, Simson, Jeftha, David en Samuel en de profeten.

Gideon kreeg de opdracht: Verlos Israël uit de greep van Midian (Richt. 6:14). In het geloof versloeg deze richter met 300 mannen het grote leger van de Midjanieten.

Debora sprak tot Barak: "Breek op, want dit is de dag, dat de Here Sisera (de legeroverste van Jabin, de koning van Kanaän) in uw macht gegeven heeft: is niet de Here vóór u uitgetogen? En Barak daalde af van de berg Tabor en 10.000 man achter hem; en de Here bracht Sisera met al zijn wagens en zijn gehele leger door de scherpte des zwaards in verwarring vóór Barak, zodat Sisera van zijn wagen klom en te voet vluchtte." (Rich. 4:14/16).

Simson bad aan het einde van zijn leven: "Here Here, gedenk toch mijner en maak mij nog slechts ditmaal sterk, o God." Rich. 16:28 Hij heeft, zoals Hb. 11:34 zegt, in zwakheid kracht ontvangen.

Jefta richtte Israël zes jaar. Hoewel hij de zoon van een hoer was, had het volk hem tot hoofd en aanvoerder over zich aangesteld. Zijn geloofsdaden staan in Richteren 11 en 12.

33 Die door het geloof koninkrijken onderworpen (zoals inzonderheid David deed), gerechtigheid geoefend (dat deden de profeten in hun ambt), de vervulling der belofte verkregen hebben (denk aan het beloofde land wat zij innamen), muilen van leeuwen dichtgesnoerd (Daniël in de leeuwenkuil),

34 De kracht van het vuur gedooft hebben (denk aan de vrienden van Daniël die vrij in het vuur rondliepen met de 4^e man).

Zij zijn aan scherpe zwaarden ontkomen (David in zijn vlucht voor Saul), in zwakheid hebben zij kracht ontvangen (Simson), zij zijn in de oorlog sterk geworden en hebben vijandige legers doen afdeinzen.

Samuël was een geloofsheld, die reeds in zijn jeugd de stem van de Here God duidelijk verstond. Door het geloof voerde hij Israël naar de overwinning, want de Here greep rechtstreeks in op zijn gebed, zodat de Filistijnen verslagen werden. Zie hierover 1 Sam. 7 : 9/10.

35a Vrouwen hebben haar doden uit de opstanding terugontvangen ...

De Willibrord vertaling geeft deze woorden als volgt weer: Vrouwen kregen hun doden terug door opstanding uit de dood.

1 Kon. 17:17-24 verhaalt dat de zoon van de weduwe van Sarefat stierf maar door de dienst van de profeet Elia en diens geloof in de levende God weer tot leven kwam.

2 Kon. 4:8-37 geeft de geschiedenis weer van de Sunamitische vrouw wiens zoon stierf en door de dienst van de profeet Elisa en diens geloof in de levende God ook weer tot leven kwam.

35b anderen hebben zich laten folteren en van geen bevrijding willen weten, opdat zij aan een betere opstanding deel mochten hebben.

In het apocriefe boek 2 Makkabeeën 6:18/19 staan de volgende woorden:

" Eleazar, één der voornaamste schriftgeleerden, een man op jaren en een indrukwekkende verschijning, werd gedwongen varkensvlees te eten. Maar hij verkoos een roemvolle dood boven een besmeurd leven: hij ging vrijwillig naar de pijnbank."

En vers 30/31 verhalen verder: "Voordat Eleazar onder de slagen bezweek, verzuchtte hij: De Heer weet in zijn heilig wijsheid, dat ik aan de dood kon ontkomen; en al lijd ik in mijn lichaam door de geseling gruwelijke pijnen, in mijn ziel voel ik vreugde dit alles uit eerbied voor Hem te ondergaan.

Zo stierf hij en liet door zijn dood niet alleen aan de jongeren, maar ook aan het grootste deel van het volk een voorbeeld na van edele gezindheid en onvergetelijke deugd."

Voor ons in het nieuwe verbond geldt wat in 1 Cor. 10:25 staat, namelijk dat van al wat in de vleeshal te koop is, wij mogen eten ... want de aarde en haar volheid is des Heren.

Onder het oude verbond gold echter voor Israël de wet van Mozes waar in Leviticus 11:7/8 over het zwijn staat: "... van hun vlees zult gij niet eten."

We gaan verder met Hebréeën 11:

36 Anderen weder hebben hoon en geselslagen verduurd, daarenboven nog boeien en gevangenschap.

Hoon en geselslagen vielen ook Paulus ten deel zoals hij schrijft in 2 Cor. 11:24 waar staat: "Van de Joden heb ik vijfmaal de veertig-min-één slagen ontvangen, driemaal ben ik met de roede gegeseld, eens ben ik gestenigd."

Boeien en gevangenschap vielen ook Petrus ten deel, zo beschrijft Lucas in Handelingen 12.

37 Zij zijn gestenigd, op zware proef gesteld, doormidden gezaagd, met het zwaard vermoord; zij hebben rondgezworven in schapenvachten en geitenvellen, onder ontbering, verdrukking en mishandeling.

Stefanus werd gestenigd, Jacobus werd met het zwaard vermoord (Hd. 12:2) en na de dood van Stefanus ontstond vervolging en verstrooiing van de Gemeente. Hand. 8:1/3 vermeldt o.a.

"En er ontstond te dien dage een zware vervolging tegen de gemeente te Jeruzalem; en allen werden verstrooid over de streken van Judea en Samaria."

38 De wereld was hunner niet waardig, zij hebben rondgedood door woestijnen, en gebergten, in spelonken en de holen der aarde.

De vervolgers van de christenen keurden hen geen plaats op aarde waardig en daarom werden ze naar de woestijnen verdreven waar ze vertoefden in de spelonken en holen der aarde.

Denk ook aan de catacomben in Rome waar christenen ondergronds vertoefden. Deze christenen hebben – zoals Hb. 10:34 vermeldt – de roof van hun bezit blijmoedig aanvaard want ze wisten dat ze een beter en blijvend bezit hadden. Ze waren burgers van het rijk in de hemelen.

39 Ook deze allen, hoewel door het geloof een getuigenis aan hen gegeven is, hebben het beloofde niet verkregen.

Van Abel, Noach en Abraham wordt getuigenis in de Schrift gegeven. Hoewel zij iets wisten van de hemelse heerlijkheid, wisten ze niet genoeg van de plannen, die God met ons voor heeft.

Wij, in het nieuwe verbond, zijn geroepen om de heerlijkheid van onze Here Jezus te verkrijgen. En dat zijn o.a. zijn deugden, de vrucht van de Geest (2 Tess. 2:14).

40 Daar God iets beters met ons voor had, zodat zij niet zonder ons tot de volmaaktheid konden komen.

God had iets beters met ons voor, zoals staat in Hb. 8:6 namelijk een beter verbond met betere beloften zoals b.v. de belofte genoemd in Openb. 3:21

" Wie overwint, hem zal Ik geven met Mij te zitten op mijn troon, gelijk ook Ik heb overwonnen en gezeten ben met mijn Vader op zijn troon. "

In de praktijk van alle dag is dat om ons niet te laten overwinnen door het kwade, maar om het kwade te overwinnen door het goede (Rom. 12:21).

Hebreeën 12

1 Daarom dan, laten ook wij, nu wij zulk een grote wolk van getuigen rondom ons hebben, afleggen alle last en de zonde, die ons zo licht in de weg staat, en met volharding de wedloop lopen, die voor ons ligt.

Na de opsomming van de geloofsdaden van toegewijde mannen Gods, die evenals Elia, slechts mensen waren zoals wij, begint Hebr. 12 met een krachtig: *Daarom dan ...laten ook wij ..*

Wij bevinden ons in de arena en deze geloofshelden bevinden zich in de hemelse gewesten ver weg van ons. Zij vuren ons als het ware aan op de tribunes rondom deze arena – door hetgeen wij van hen gelezen hebben in het vorige hoofdstuk - om met volharding de wedloop te lopen.

En bij zo'n wedloop dienen we af te leggen alle last (die immers niet past bij het lopen van een wedloop), én de zonde, die ons zo licht in de weg staat.

Er kunnen zaken of dingen zijn, die men geen zonde kan noemen maar wel een last kunnen zijn, doordat zij bijvoorbeeld onnodig veel tijd roven, die wij anders nuttiger zouden kunnen besteden.

Niet alleen alle last zullen wij afleggen om soepel, behendig en vrij de wedloop te kunnen lopen, maar ook alles, waarvan wij weten dat het zonde is. We zullen al deze ballast – zoals vers 1 het noemt - afleggen.

De zonde is als een kledingstuk dat de lopers hindert en dus dient te worden afgelegd. Het gaat erom niet achterom te kijken maar met volharding de wedloop te lopen die voor ons ligt.

2 Laat ons oog daarbij alleen gericht zijn op Jezus... nadat de lopers eerst gehoord hebben in hoofdstuk 11 over de geloofsgetuigen, richten zij zich nu geheel op het grote voorbeeld: Jezus.

... de leidsman en voleinder des geloofs, die, om de vreugde, welke voor Hem lag, het kruis op Zich genomen heeft, de schande niet achtende, en gezeten is ter rechterzijde van de troon Gods.

Hier in Hebr. 12:2 wordt Jezus de Leidsman en Voleinder des geloofs genoemd. Van begin tot eind wil Hij onze Leidsman zijn in het geloof.

Hij heeft het kruis op zich genomen... niet alleen toen Hij de weg naar Golgotha ging maar Hij droeg het kruis al elke dag daarvoor want Hij zegt immers in Luc. 9:23 "Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme dagelijks zijn kruis op en volge Mij."

Hij nam, om de vreugde die voor Hem lag, het kruis op, en die vreugde was *niet alleen* dat Hij op de troon bij de Vader zou zitten maar die vreugde was ook, zoals in Hebr. 2:10 staat - dat Hij vele zonen tot heerlijkheid wil leiden, namelijk dat zij vol worden van de vrucht van de Geest en zó op Hem lijken. Hij zag zijn bruid, die deel krijgt aan Zijn natuur, al in alle eeuwigheden bij Zich.

Zoals een jongeman zich verblijdt over zijn verloofde, die hij straks zal gaan huwen, zo zag ook Jezus al zijn stralende bruid en Hij nam – om de vreugde die voor Hem lag – het kruis op zich.

De schande niet achtende ... nee, die woog niet op tegen de heerlijkheid die kwam ... en gezeten is ter rechterzijde van de troon Gods en dat is de ereplaats bij de Vader. Daar zit onze Here Jezus Christus!

3 Vestigt uw aandacht dan op Hem, die zulk een tegenspraak van de zondaren tegen Zich heeft verdragen, opdat gij niet door matheid van ziel verslapt.

Jezus heeft veel tegenspraak ondervonden van zondaren, vooral van godsdienstige zondaren zoals de Farizeeërs maar Hij heeft die tegenspraak – zulk een tegenspraak – tegen zich verdragen. Op Hem zullen wij onze aandacht vestigen, ook als wij tegenspraak ondervinden. Juist door onze aandacht op Hem te vestigen, verslappen wij niet.

4 Gij hebt nog niet ten bloede toe weerstand geboden in uw worsteling tegen de zonde,

In Gethsemané verscheen bij Jezus een engel uit de hemel om Hem kracht te geven, juist toen het bij Hem ten bloede toe ging in zijn strijd; zo zullen ook wij kracht uit de hoge krijgen in onze strijd.

Weerstand bieden: en dat kan met het schild des geloofs, waarmee wij alle brandende pijlen van de boze zullen kunnen doven.

5 En gij hebt de vermaning vergeten, die tot u als tot zonen spreekt: Mijn zoon, acht de tuchtiging des Heren niet gering, en verslap niet, als gij door Hem bestraft wordt, 6 Want wie Hij liefheeft, tuchtigt de Here, en Hij kastijdt iedere zoon, die Hij aanneemt.

We zullen de vermaning niet vergeten, dat de Here ons liefheeft, als Hij ons tuchtigt. Hij bestraft en tuchtigt ons, als wij iets verkeerd zeggen of doen, maar dat doet Hij om ons weer op de rechte weg te helpen.

7 Als tuchtiging hebt gij dit te dragen: God behandelt u als zonen. Want is er wel een zoon, die door zijn vader niet getuchtigd wordt?

Jezus is de Zoon van God en wij zijn door genade geadopteerde zonen van God. En een echte vader voedt zijn zonen niet slap maar met de nodige discipline op.

8 Blijft gij echter vrij van de tuchtiging, welke allen ondergaan hebben, dan zijt gij bastaards, en geen zonen.

Een bastaard is een buiten echtelijk kind. En hoewel van dezelfde vader werden deze bastaards vroeger gescheiden gehouden van de echte zonen. De echte zonen kregen een disciplinaire opvoeding.

9 Voorts, de tuchtiging van onze vaders naar het vlees hebben wij ondergaan en wij zagen tegen hen op; zullen wij ons dan niet nog veel meer onderwerpen aan de Vader der geesten, en leven?

Laten we ons dus onderwerpen aan de liefdevolle tuchtiging van onze hemelse Vader, en niet verslappen, als wij bestraft worden maar als een stuiterbal weer omhoog veren, de tucht aannemen en verder gaan.

10 Want zij hebben ons voor luttele dagen naar hun beste weten getuchtigd, maar Hij doet het tot ons nut, opdat wij deel verkrijgen aan zijn heiligheid.

Gods tuchtiging is tot ons nut, met als doel, dat wij deel krijgen aan zijn heiligheid. God wil ons zo graag deelgenoot maken van alle heerlijkheid die in Hem Zelf is, van zijn deugden, van zijn natuur. Hij voedt ons op met discipline opdat wij deel zullen krijgen aan Zijn heiligheid en niet minder.

11 Want alle tucht schijnt op het ogenblik zelf geen vreugde, maar smart te brengen, doch later brengt zij hun, die erdoor geoefend zijn, een vreedzame vrucht, die bestaat in gerechtigheid.

Deze opvoeding komt soms bij ons pijnlijk over maar brengt later vruchten voort. Er staat hier: " ... doch later brengt zij hun, die erdoor geoefend zijn, een vreedzame vrucht, die bestaat in gerechtigheid."

Dus eerst oefening, en dan resultaat. Wat brengt het ons? Een vreedzame vrucht: Gods vrede en rust onder alle wisselende omstandigheden van het leven.

De Willibrord vertaling geeft dit vers als volgt weer: " Tucht is nooit prettig; op het moment zelf is er meer verdriet dan blijdschap, maar op de lange termijn levert ze voor degenen die zich door haar lieten vormen, de heilzame vrucht op van een heilig leven. "

En nu haalt de schrijver van de Hebreeën brief een tekst aan uit Jesaja 35:3 waar staat: Sterkt de slappe handen en verstevigt de knikkende knieën.

12 Heft dan de slappe handen op en strekt de knikkende knieën. Weg met de slapheid en strek de knieën tot een vaste gang.

13 En maakt een recht spoor met uw voeten, opdat hetgeen kreupel is niet uit het lid gerake, doch veeleer geneze.

Hier de aansporing om een recht spoor te maken met onze voeten; dat brengt innerlijke genezing en voorkomt erger.

14 Jaagt naar vrede met allen en naar de heiliging, zonder welke niemand de Here zal zien.

We worden hier aangespoord om twee belangrijke zaken na te jagen:

(1) vrede met allen ... en een ander schriftwoord zegt: houdt zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, vrede met alle mensen.

(2) We zullen ook jagen naar de heiliging, zonder welke niemand de Here zal zien. We laten de Schrift spreken en staan voor wat zij zegt: zonder heiliging zal niemand van ons de Here zien. En niemand is niemand. Hier zien we hoe belangrijk het is om te jagen naar de heiliging.

De Willibrord vertaling zegt het ook duidelijk, namelijk zo: " Streeft naar vrede met alle mensen, en naar een heilig leven, want zonder dat zal niemand de Heer zien. "

15 Ziet daarbij toe, dat niemand verachtere van de genade Gods, dat er geen bittere wortel opschiete en verwarring stichte, en daardoor zeer velen zouden besmet worden.

Door iets tegen een ander te krijgen, b.v. doordat een broeder of zuster iets krenkend tegen ons gezegd heeft, kan bitterheid ontstaan.

Dan gaat men er over praten wat die of die gezegd of gedaan heeft en worden ook anderen besmet door die bitterheid. Er staat zelfs: zeer velen. Die bitterheid heeft dan wortel geschoten in het hart en moet met wortel en al er uitgetrokken worden.

Dat kan, als we er aan denken, wat God ons allemaal vergeven heeft in ons leven en dan rekenen wij de ander het kwade niet toe maar wij gaan hem of haar in ons hart zegenen.

De Willibrord vertaling zegt het weer duidelijk namelijk: " Laat geen bitter, schadelijk onkruid opkomen dat uw hele gemeente vergiftigt. "

16 Laat niemand een hoereerder zijn, of onverschillig als Esau, die voor één spijze zijn eerstgeboorterecht verkocht.

Ons eerstgeboorterecht is, dat wij als zonen van Hem geadopteerd zijn, maar we kunnen dit eerstgeboorterecht door onverschilligheid verkopen. Voor slechts één spijs verkocht Esau zijn eerstgeboorterecht.

Eens kwam Esau vermoeid van het jagen terug in de tenten van zijn familie en hij zag, dat Jakob een smakelijk gerecht had gekookt. Dat staat in Gen. 25:30 en verder. Hij verkocht zijn eerstgeboorterecht aan Jakob en van die onverschilligheid kreeg hij later berouw.

17 Want gij weet, dat hij later, toen hij toch de zegen wilde erven, afgewezen werd, want toen vond hij geen plaats voor berouw, hoewel hij het onder tranen zocht.

In de verzen 18 t/m 21 wordt weergegeven, waar wij niet tot genaderd zijn en in de verzen 22 t/m 24 wordt weergegeven, waar wij wel tot genaderd zijn. De schrijver schildert weer de grotere heerlijkheid van het nieuwe verbond af als de werkelijkheid tegenover die van het oude verbond als de schaduw.

18 Want gij zijt niet genaderd tot een tastbaar en brandend vuur, tot donkerheid, duisternis en stormwind.

19 Tot het geklank van een bazuin en tot het geluid van een stem, bij het horen waarvan zij verzochten, dat niet verder tot hen gesproken werd;

20 Want zij konden dit bevel niet dragen: Zelfs als een dier de berg aanraakt, zal het worden gestenigd.

21 En zo ontzaglijk was het verschijnsel, dat Mozes zeide: Ik ben enkel vreze en beving.

De verschijnselen, genoemd in de verzen 18 t/m 21 horen bij God, maar het innerlijk van God geeft aan, wie Hij is.

Als Mozes op de berg aan God vraagt: "Doe mij toch uw heerlijkheid zien" lezen we in Ex. 34:6 " De Here ging aan hem voorbij en riep: Here, Here, God, barmhartig, genadig, lankmoedig, groot van goedertierenheid en trouw. "

In vers 22 t/m 24 wordt duidelijk, waar wij wel tot genaderd zijn:

22 Maar gij zijt genaderd tot de berg Sion, tot de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem, en tot tienduizendtallen van engelen.

Ons geestelijk oog ziet op deze berg Sion de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem. Daar zijn ook tienduizendtallen van engelen en deze dienende geesten worden uitgezonden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven.

23 En tot een feestelijke en plechtige vergadering van eerstgeborenen, die ingeschreven zijn in de hemelen, en tot God, de Rechter over allen, en tot de geesten der rechtvaardigen, die de voleinding bereikt hebben.

Deze geesten der rechtvaardigen, die de voleinding bereikt hebben, zijn de eerstelingen onder Gods schepselen die al boven zijn. (Jac. 1:18). Zij vormen een feestelijke en plechtige vergadering. Zij hebben de voleinding bereikt: ze zijn aan Jezus' beeld gelijkvormig geworden.

Om een menselijke beeld te gebruiken: een eurocent heeft gelijke vormen als een hele euro. De hele euro blijft de grootste maar de cent heeft zijn vormen.

24 En tot Jezus, de middelaar van een nieuw verbond, en tot het bloed der besprenging, dat krachtiger spreekt dan Abel.

"Want er is één God en ook één middelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus." 1 Tim. 2:5 Het bloed van Abel roept om wraak maar het bloed van Jezus roept om verzoening.

25 Ziet dan toe, dat gij Hem, die spreekt, niet afwijst. Want als genen niet ontkomen zijn, toen zij Hem afwezen, die zijn godsspraak op aarde deed horen, hoeveel te minder wij, als wij ons afwenden van Hem, die uit de hemelen spreekt.

We hebben geen zwijgende God maar een sprekende God. Hij spreekt uit de hemelen tot ons. Hij spreekt door zijn woord en Hij spreekt door zijn Geest in ons hart en soms spreekt Hij door anderen tot ons. En dan weten we het: dit is Gods stem.

26 Toen heeft zijn stem de aarde doen wankelen, doch thans heeft Hij een belofte gegeven, zeggende: Nog eenmaal zal Ik niet slechts de aarde, maar ook de hemel doen beven.

Die belofte staat in Haggai 2:7 waar staat: " Want zo zegt de Here der heerscharen: Een ogenblik nog, een korte wijle, dan zal Ik de hemel en de aarde, de zee en het droge doen beven. "

27 Dit: nog eenmaal, doelt op een verandering der wankele dingen als van iets, dat slechts geschapen is, opdat blijve, wat niet wankel is.

Een gedicht luidt:

Al het zichtbare is slechts tijdelijk
Al het aardse zal vergaan.
Maar de vruchten van Uw Geest Heer
Die zullen altijd bestaan.
Daarmee wil ik mij bekleden
Stralend zo ten hemel gaan.

28 Laten wij derhalve, omdat wij een onwankelbaar koninkrijk ontvangen, dankbaar zijn en hierdoor God vereren op een Hem welbehagelijke wijze met eerbied en ontzag, 29 want onze God is een verterend vuur.

Laten we dankbaar zijn en hierdoor God vereren. Laten we dankbaar zijn voor ons eerstgeboorterecht: zonen van de Vader! Door dankbaarheid eren wij de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Dankbaar ook voor zijn disciplinaire opvoeding. Ja, danken onder alles, want dat is de wil Gods.

Hebreeën 13

1 Laat de broederlijke liefde blijven.

Als we denken aan de achtergronden van de verschillen tussen heidense christenen en Joodse christenen, is deze oproep tot broederliefde temeer te begrijpen en noodzakelijk.

Ook tussen de Joodse christenen onderling. Denk b.v. aan de verschillen in karakter tussen broeders als Paulus, Jacobus en Petrus, hetgeen ook naar voren komt in hun brieven. En toch werden ze alle drie geleid en geïnspireerd door de heilige Geest.

2 Vergeet de herbergzaamheid niet, want daardoor hebben sommigen, zonder het te weten, engelen geherbergd.

Denken we aan de vervolgingen, die plaats vonden in de tijd van de eerste christengemeenten, dan moest er dikwijls een schuilplaats worden verleend.

Van mensen die zonder het te weten aan engelen gastvrijheid bewezen hebben, noemt de bijbel Abraham en Lot in Genesis 18 en 19.

3 Denkt aan de gevangenen, alsof gij met hen gevangen waart; aan hen, die mishandeld worden, als mensen, die ook zelf een lichaam hebt.

Het gaat hier niet om gevangenen, die wegens hun misdaden opgesloten zijn, maar de schrijver heeft hier de broeders en zusters voor ogen, die ter wille van hun geloof in de gevangenis zaten.

Nadat Jacobus door Herodes met het zwaard gedood was, werd ook Petrus gevangen genomen maar door de gemeente werd voortdurend tot God voor hem gebeden (Hand. 12:5). Een engel bevrijdde Petrus op wonderbare wijze uit de gevangenis.

4 Het huwelijk zij in ere bij allen en het bed onbezoedeld, want hoereerders en echtbrekers zal God oordelen.

Een hoereerder is iemand die gemeenschap heeft met publieke vrouwen. God zal hen oordelen. Een echtbreker is iemand die met een persoon buiten zijn huwelijk gemeenschap heeft. Ook hen zal God oordelen.

Het huwelijk dient in ere te zijn bij alle christenen en het bed onbezoedeld. Jezus sprak in Marcus 10:8 " Zo zijn zij niet meer twee, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidt de mens niet. "

5 Laat uw wijze van doen onbaatzuchtig zijn, weest tevreden met wat gij hebt. Want Hij heeft gezegd: Ik zal u geenszins begeven, Ik zal u geenszins verlaten.

Een onbaatzuchtig christen is iemand die geen voordeel wil behalen ten koste van anderen; hij of zij is tevreden met dat wat men heeft. In Deut. 31:6 staat de hierboven aangehaalde tekst voordat Israël het beloofde land in trok.

"Weest sterk en moedig, vreest niet en siddert niet voor hen, want de Here, uw God, zelf gaat met u; Hij zal u niet begeven en u niet verlaten."

Wat een troostvolle woorden: Hij zal ons niet begeven en ons niet verlaten.

6 Daarom kunnen wij met vertrouwen zeggen: De Here is mij een helper, ik zal niet vrezen; wat zou een mens mij doen?

De hier aangehaalde woorden staan in Psalm 118:6: "De Here is met mij, ik zal niet vrezen; wat zou een mens mij doen?"

Wanneer Jezus Christus in ons woont door zijn Geest, behoeven wij niet bang te zijn, dat een mens ons enig kwaad kan doen.

Wanneer wij in Hem zijn, doen zij, die ons kwaad willen aandoen, het zichzelf aan.

7 Houdt uw voorgangers in gedachtenis, die het woord Gods tot u hebben gesproken; let op het einde van hun wandel en volgt hun geloof na.

We hebben veel te danken aan voorgangers, die het woord Gods tot ons spraken. Wanneer woord en wandel van een voorganger met het evangelie overeenstemt, kunnen wij hun geloof navolgen.

8 Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid.

Jezus Christus zelf is onze grote leider en voorganger. Zijn leven, geopenbaard in zijn woord, is ons gouden meetsnoer waarmee wij ons mogen vergelijken om zo op te groeien in Zijn deugden.

Hij is dezelfde, en zoals Hij gisteren was, zo is Hij ook heden. Zoals Hij vroeger tegen de mensen zei: "al wat gij bidt en begeert, gelooft dat gij het hebt ontvangen en het zal geschieden" zo geldt dit woord ook nu.

9 Laat u niet medeslepen door allerlei vreemde leringen; want het is goed, dat het hart zijn vastheid vindt in genade en niet in spijzen: wie het hierin zochten, hebben er geen baat bij gevonden.

De schrijver noemt dat het goed is om zijn vastheid niet in spijzen te hebben. Wij weten dat deze brief aan christen-Joden werd geschreven.

Zij zouden er geen baat bij vinden om zich nog druk te maken over reine of onreine dieren, over spijzen zoals gezuurd of ongezuurd brood.

De wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn door Jezus Christus gekomen. En daar zullen wij onze vastheid in hebben.

10 Wij hebben een altaar, waarvan zij, die de dienst voor de tabernakel verrichten, niet mogen eten.

Van de offers, die op grote verzoendag gebracht werden, mochten de priesters uit het oude verbond niet eten. Dat staat in Lev. 16. Deze offers waren een schaduw van de werkelijkheid: Jezus, die zich geofferd heeft en zijn leven als losprijs gaf. Met zijn bloed is het nieuwe verbond ingewijd.

Van dit altaar hebben wij nu het recht om te eten, zoals Jezus sprak in Joh. 6:56/57:

"Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. Gelijk de levende Vader Mij gezonden heeft en Ik leef door de Vader, zo zal ook hij, die Mij eet, leven door Mij."

Hoe kunnen wij Hem eten? Door zijn wil te doen, zoals Jezus zei in Joh. 4:34 " mijn spijs is de wil te doen desgenen, die Mij gezonden heeft."

11 Want van de dieren, waarvan het bloed als zondoffer door de hogepriester in het heiligdom werd gebracht, werd het lichaam buiten de legerplaats verbrand.

De lichamen van deze offers op grote verzoendag werden buiten de legerplaats verbrand.

12 Daarom heeft ook Jezus, ten einde zijn volk door zijn eigen bloed te heiligen, buiten de poort geleden.

Jezus leed en stierf buiten de poorten van het godsdienstige Jeruzalem.

13 Laten wij derhalve tot Hem uitgaan buiten de legerplaats en zijn smaad dragen.

Wij zoeken ons heil bij Hem die uitgestoten werd. Wij willen bij Hem gerekend worden, die op aarde gesmaad en veracht werd. Laten we tot Hem uitgaan en zijn smaad dragen.

14 Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige.

Wij zoeken niet iets, dat op aarde aanzien, eer en grootheid heeft, maar wij zoeken de dingen die boven zijn, waar Christus is, zoals in Col. 3:1 beschreven staat.

Door ons te bekleden met de deugden van Christus (Col. 3:12/17) mogen wij door genade behoren tot het nieuwe Jeruzalem, de stad van de levende God. Dit nieuwe Jeruzalem is de bruid van Christus, bij wiens licht de volkeren zullen wandelen (Op. 21:24).

15 Laten wij dan door Hem Gode voortdurend een loffer brengen, namelijk de vrucht onzer lippen, die zijn naam belijden.

Deze genade is zo groot, dat wij door Hem voortdurend een loffer mogen brengen met datgene, wat uit onze mond komt, zoals Hosea 14:3 zegt: " Wij bieden als offerstieren de belijdenis onzer lippen."

16 En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet, want in zulke offers heeft God een welgevallen.

God heeft een welgevallen aan weldadigheid en mededeelzaamheid en dat is iets, wat wij niet moeten vergeten.

17 Gehoorzaamt uw voorgangers en onderwerpt u aan hen, want zij zijn het, die waken over uw zielen, daar zij rekenschap zullen moeten afleggen. Laten zij het met vreugde kunnen doen en niet al zuchtende, want dat zou u geen nut doen.

Voorganger en apostel Johannes schreef: "Groter blijdschap ken ik niet, dan dat ik hoor, dat mijn kinderen in de waarheid wandelen." 3 Joh. vers 4.

18 Bidt voor ons, want wij vertrouwen, dat wij een goed geweten hebben, daar wij in alle opzichten de rechte weg willen gaan.

19 Met des te meer nadruk vermaan ik u dit te doen, opdat ik u te eerder teruggegeven moge worden.

Met een goed geweten vraagt de schrijver in vers 18 om voorbede. En in vers 19 vermaant de schrijver dit nog eens met nadruk. Omdat gelovig bidden ontvangen is, zou hij daardoor eerder aan hen teruggegeven worden.

20 De God nu des vredes, die onze Here Jezus, de grote herder der schapen door het bloed van een eeuwig verbond heeft teruggebracht uit de doden,

21 Bevestigte u in alle goed, om zijn wil te doen, terwijl Hij aan ons doe, wat in zijn ogen welbehagelijk is door Jezus Christus.

Hem zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid Amen.

De God des vredes heeft Jezus teruggebracht uit de doden en Hem daarna als Opperherder aangesteld. Doordat wij met zijn bloed zijn vrijgekocht, bevestigt Hij ons om zijn wil te doen in alle goed woord en werk.

22 Ik vermaan u, broeders, houdt mij dit woord van vermaning ten goede, want ik schrijf u maar kort.

De verzen 22 t/m 25 is een kort begeleidend schrijven bij dit "woord van vermaning" dat in vers 21 met Amen eindigt.

23 Weet, dat onze broeder Timothëus in vrijheid gesteld is; als hij spoedig komt, zal ik met hem u bezoeken.

In de laatste brief van Paulus aan Timothëus blijkt niet dat Timotheüs gevangen zat. Paulus schrijft in 2 Tim. 4:6 over zichzelf "het tijdstip van mijn verscheiden staat voor de deur." Mogelijk werd na de dood van Paulus Timothëus gevangen genomen en maakt de schrijver van de Hebreëen hier melding, dat hij weer in vrijheid gesteld is.

24 Groet al uw voorgangers en al de heiligen. De broeders uit Italië laten u groeten.

Nergens anders in het nieuwe testament dan in de brief aan de Hebreëen worden "voorgangers" zo bij name genoemd; mogelijk door het feit dat de apostelen gestorven waren en deze fakkeldragers in aanzien toenamen.

25 De genade zij met u allen.

Deze laatste zegenwens en versterking wordt gericht aan allen en zo eindigt deze fascinerende brief aan de Hebreëen.

Houdt uw voorgangers in gedachtenis, die het woord Gods tot u hebben gesproken; let op het einde van hun wandel en volg hun geloof na. (Hebr. 13:7)

Geraadpleegde bronnen:

1. The interlinear Greek-English New Testament	Marshall
2. The Chain - reference Bible	Thompson
3. Bijbelse encyclopedie	Grosheide
4. Beknopt commentaar op de bijbel	Kok - Kampen
5. Bijbel met kanttekeningen	Voorhoeve
6. De Willibrord vertaling van de Bijbel	Katholieke bijbelstichting
7. Concordantie op het Oude en Nieuwe Testament	Bosch & Keuning
8. De Heilige Schrift kort verklaard en toegelicht	Boekencentrum